

SLOVENSKI GOŠPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Za vsak četrtek in velja z poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 5 K., poi leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske 5 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodara" v Mariboru. — List se dopolnila do odprtosti. — Urdje "Kataložna listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta štev. 5. — Kokopisi se ne vratajo, — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, vspremja naročnino, inserate in reklamacije. Za enostopne petljivste na enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj, — Nasprite reklamacije se poštimo preste,

Avstrijska zunanja politika.

Načelnik avstrijskega generalnega štaba, Konrad pl. Hecendorf je v četrtek, dne 30. novembra odkril svojo službo, ker se ne strinja s politiko ministra za zunanje zadeve, z grofom Erentalom. Ta dogodek nam je razjasnil, da se v visokih in odločilnih krogih naše države ne strinjajo vsi z Erentalovo politiko, posebno pa ne vojaški krogi. Načelnik generalnega štaba je namreč oseba, ki ima govoriti prvo besedo o našem vojaštvu, in Konrad pl. Hecendorf se je zaradi svojih vrlin smatral tudi za našega vojskovedja, ako bi bila naša država prisiljena kje na vojsko. Posebno se je odlikoval z vojaškimi pripravami ob priliki osvojitve Bosne in Hercegovine, katere je izpeljal tako izbornno, da se mu je čudil ves svet. Pri naši armadi, vojakih in častnikih, je bil Koprač izredno priljubljen, naravnost oboževan.

Grof Erental zagovarja svojo politiko, ki obstaja v tem, da smo v tesni zvezzi z Nemčijo in Italijo. Zveza z Nemčijo pa ni toliko potrebna nam, kakor Nemčiji sami, ker te države nihče drugi ne mara za zavezniški. Zveza z Italijo pa za nas nima mnogo vrednosti. Italija ne mara nas in mi ne Italije. Zato straži Italija svojo mejo pred ljubim avstrijskim zaveznikom, a tudi mi imamo ob celi meji proti italijanski državi od Goriške do Tirolske vse polno vojaštva, gotovo ne iz samega prijateljstva in zaupanja. Zveza z Italijo nas stane toliko, kakor da bi ž njo ne bili zvezani, in zato tudi Konrad Hecendorf za to zvezzo ni maral. Kaj pa je hotel?

Sedaj ropa Italija v Afriki Tripolitanijo. Ne godi se ji najboljše, toda skoro gotovo je, da bo, če tudi po dolgem in težkem boju, nazadnje vendar dosegla svoj cilj, kajti nihče noče priti Turkom na pomoč. Ko pa bo imela Italija Tripolitanijo pod svojim širokim roparskim klobukom, potem se bo pozljivo ozrla po drugi deželi, na katero je že dosedaj obračala svojo pozornost. Ta dežela pa ne leži v Afriki, ampak za našim hrbitom, za Bosno-Hercegovino, torej na Balkanu, in se imenuje Albanija ter spada pod Turčijo.

Italijani sami trdijo, da hočejo imeti to deželo. Ako bi se jim to kedaj posrečilo, potem bi imela Avstrija strašno slabe čase. Adrijansko morje, po katerem se razvija naša trgovina, bi bilo italijansko morje, zaprto za našo trgovino in vojaško brodovje. Mi bi postali vjetniki Italije in da razrušimo kletko, v katero bi bili zaprti, morali bi z vojsko. Zato je patmetno, in Konrad pl. Hecendorf je bil baje tega mnenja.

PODLISTEK.

Komu se ima Savinjska dolina zahvaliti za hmelj?

(Spomenik duhovniku Hörnesu!)

C. k. o k r a j n a s o d n i j a v C e l j u je po c. kr. sodnem svetniku dr. Jos. Kotnik-u v pravnih stvareh Terezije Kunst pos. v Gotovljah, tožnice zastopane po dr. Karlovšku, proti Francu Čremožniku, pos. v Grušovljah po dr. Benkoviču, zaradi 20 K., in Franca Čremožnika po dr. Benkoviču, tožnika, proti Tereziji Kunst, po dr. Karlovšku, zaradi 20 K. na podstavi z obema strankama opravljene ustne razprave v razsodila (pravomočno): 1. Tožena Terezija Kunst je dolžna tožniku Francu Čremožniku za stavbo pri njej shranjenih 40 K. in pravne stroške plačati v 14 dneh pod izvršbo; 2. nasprotno se zavrne njen dočbeni zahtevek, da je Franc Čremožnik dolžan njej vrniti posojilo v znesku 20 K. ter pravdne stroške.

Dejansko stanje. Nesporočeno je, da sta tožnika Franc Čremožnik in pa Andrej Antloga, pos. v Gotovljah, stavila vsak 20 K. ter dala stavljeni denar T. Kunst v shrambo.

Predmet stave je bila trditev Franca Čremožnika, da hmelja v Savinjski dolini ni vpeljal bivši oskrbnik v Novem Celju, Bilger, temveč da so to storili duhovniki. Dotični dokaz se ima izvršiti v 8. dneh; tako Čremožnik v tem času dokaže svojo trditev, mora Terezija Kunst, ki je njemu za stavbo 20 K. posodila, izvršiti stavljene 40 K. njemu, sicer pa Andreju Antlogi.

nja, sedaj uporabiti priliko, ko sta si Turčija in Italija v laseh, ter se zvezati z Rusijo in sporazumeti zaradi Albanije. Sedaj bi se dalo to doseči bržkone brez prelitja krvi, in če bi bil tudi odporn, vendar ne tako velik, kakor bo kedaj pozneje, ko bosta Italija in Turčija brez vojske.

Konrad pl. Hecendorf je zagovarjal torek nove zvezze, ki bi nam bile porok, da se nam Italija ne bo naselila z hrbitom. Grof Erental pa noče pustiti prijateljstva z Italijo, ki nam pride zaradi vednega oboroževanja tako draga in ne bo imelo trajnosti. Za sedaj je zmagal Erental in odstopiti je moral Konrad pl. Hecendorf. Ali je s tem boljše poskrbljeno za bodočnost in mirni razvoj naše Avstrije, to je drugo vprašanje.

Naša živinoreja.

Že večkrat smo omenjali, da se socialni demokratie zaradi svojih tajnih zvez s kapitalisti ne upajo v velikem in obsežnem draginjskem vprašanju do takniti druge točke, kakor draginje mesa. Tukaj imajo kmeta za nasprotnika in proti temu si upajo na stopati, čeprav je kmet dandanes večji siromak kakor delavci v marsikateri tovarni. Toda tudi to smo že povedali, da so naši poslanci v državnem zboru prevezli vodstvo za odbijanja socialno-demokratskih napadov na kmeta. Znana stvar je sicer, da je dovolj živine v Avstriji in da je sedaj cena posebno nizka, vkljub temu pa meso draga; a naši poslanci hčetejo izviti zadnje orožje socialnim demokratom iz rok, zato je njihov zastopnik, dr. Verstovšek, v draginjskem odseku v sporazumu z večino izdelal poročilo, kako se naj pospešuje poljedelstvo, posebno seveda živinoreja. Da bodo naši živinorejci vedeli, kako varne vrarne svojih koristi in kako vnete zagovornike imajo v svojih poslancih na Dunaju, zato priobčujemo vsebinsko predlogov, ki jih je izdelal dr. Verstovšek, zastopnik slovenskih poslancev, v draginjskem odseku. Predlogi se glasijo:

1. Vladi se naroča, da takoj od državnega zobra zahteva potrebne kredite za povzdigo reje goveje živine in praščev. Kmečkim živinorejcem naj vlada dovoli podpore za nakup krme in piče; revnejši naj dobe nevračljive podpore in brezobrestna posojila.

2. Vlada naj poskrbi, da se bodo podpore za živinorejo v posameznih deželah v polnem obsegu uporabljale le v določeni namen.

Nekaj dni pred Sv. Antonom je predložil Franc Čremožnik po svoji trditvi od starogrofa Salma podpisano potrdilo, da je hmelj v Savinjski dolini vpeljal Hörnes, domači kaplan baronice Bourguignon (reci Burginjon), Bilger pa, da je izvrševal ravno Hörnesova navodila.

Klub temu pa Terezija Kunst stavljene svote ni izročila Francu Čremožniku, temveč Andreju Antloga.

Terezija Kunst je temu nasproti ugovarjala, da od Čremožnika predloženi list nima nobene dokazilne moći, da ni bil podpisan od starogrofa Salma in dalje, da se je sadil hmelj v Savinjski dolini že poprej, ko ga je zasadila graščina Novo Celje, ter je ponudila tozadnje dokaz po pričah Vinko Vabič, Jožef Zbttl, Fr. Petriček in Franjo Roblek.

Dalje je spremenila tudi svoje pravno priznanje, da mora Čremožnik dokazati svojo trditev v 8. dneh v toliko, da se je dogovorilo, da se mora dokaz izvršiti do žalskega sejma dne 10. junija 1911.

Na podlagi tega stvarnega položaja zahtevala je Terezija Kunst, da se Franc Čremožnik obsodi, F. Čremožnik pa, naj se ugotovi, da izročitev zneska 40 kron Andreju Antlogi po Tereziji Kunst ni bila opravljena, naj se Terezija Kunst obsodi, da mu stavbo 40 K. po odbitku posojila 20 K. izroči.

Od Franca Čremožnika po njegovi trditvi predloženo potrdilo se glasi:

"Kaplan Hörnes, oskrbnik knez Salmoški posest, pride na poziv kneza Salm, očeta sedanjega Salma, v Novo Celje, da nasvetuje, kako bi se dalo novoceljsko posestvo izboljšati. Ko duhovnik-kaplan preišče zemljo, pravi: „Poskusimo saditi hmelj“. To je bila torek nje gova misel. On naroči služabniku, vrnarju Bilgerju, da prinese sađež. Po kaplanovem naročilu pride Bilger s hmeljskimi sadeži in nasadi

3. Vlada naj podpira živinorejske zdruge s podporami, premijami in dovoljevanjem krajevnih sejmov za živino.

4. Vlada naj vsled suše prizadetim revnim posnekom dovoli podpore, in sicer: O pravem času naj se nabavi živež, posebno koruza in krompir, za živino posebno krma; za izboljšanje pašnikov naj se dovolijo večji krediti; umetna gnojila in semena naj se prodajajo po znižani ceni.

5. V ta namen naj ustanovi vlada v Kalužu (v Galiciji) državno tovarno za umetna gnojila.

6. V krajih, koder je živinoreja v nevarnosti zaradi suše in bolezni na gobcu in parkljih, naj dovoli vlada kmečkim posojilnicam izdatne kredite, iz katerih morejo dobivati živinorejci posojila za nizke obresti.

Tistim kmetom, katerim je živila poginila vsled kužnih bolezni, naj dovoli vlada podpore za nakup živine.

Vse to naj izvrši vlada v sporazumu z deželnimi odbori. Državne podpore pa ne smejo biti odvisne od deželnih podpor.

7. Vlada naj v korist poljedelstva, obrti in industrije, pospešuje izrabljanie vodnih moči za električne naprave.

8. Država naj v posameznih deželah podpira zavarovanje živine in po potrebi izpremeni veterinarsko-policiske zakone.

9. V prospeh živinoreje naj se izboljšajo pašniki ter uravnajo hudourniki in reke. V ta namen naj se državni melioracijski zaklad zviša od 8 na 14 milijonov in zaklad za manjše melioracije od 2 na 4 milijone kron. Za uravnavo hudournikov naj prispeva država 70 odstotkov.

S temi predlogi se bode bavila še zbornica.

Politični ogled.

Dne 30. novembra: Načelnik avstrijskega generalnega štaba general Konrad pl. Hecendorf, je danes naznani cesarju, da odstopi. Cesar je njen odstop sprejel. — Hrvaško-slovenski klub v državnem zboru je imel danes važno sejo. Določilo se je načadljivo postopanje kluba. — Seje ogrskega državnega

himelj na njivi pred gradom, kakor mu kaplan ukaže. Na prvi njivi je bil poskus slab; na drugi njivi se je obnesel. Ko milosrčni pokojni knez vidi, da uspeva himelj, naročil je služabniku Bilgerju, naj pokaže tudi sosedom, kako se sadi himelj. Za Salmom so začeli saditi himelj pl. Hackelberg in Warsberg in potem šele Hausenbüchler in drugi. Kaplan Hörnes je prišel nasade večkrat pregledovati, in je bil vesel, ko je videl, da po njegovem nasvetu v dolino došla rastlina donaša ljudem lepe dohode.

Leta 1886 je bil zadnjic v Novem Celju in leta 1889 je v Nemčiji umrl; umrl je v mestu Radolfzell.

Bilger je vsled nekaj nesporazumnosti s pokojnim knezom, izstopil iz knezove službe in je v Žalcu umrl.

Vse to ve na drobno pripovedovati še živa sestra pokojnega kneza in sedanji pragor Salm sam.

Potem takem je pravotni v zrok, da je prišel himelj v Savinjsko dolino: duhovnik, dvorni kaplan in obenem gospodar Salmov — Hörnes.

To zgodovinsko resnico je lastnorčeno meni za kroniko potrdil g. pragor Salm Novoceljski.

Dr. Jančič m. p.

Priča Miha Božič je povedala, da se je nekaj dni pred sv. Antonom 13. junija 1911 peljal s F. Čremožnikom v Celje; ko sta se pripeljala mimo njive Andreja Antloga, je Čremožnik ustavil voz, poklical Antlogo, ki je delal na njivi, na cesto, ter mu rekel, da ima sedaj že dokaz za svojo trditev pri stavi. Ob enem mu je pokazal od starogrofa Salm podpisano izjavo ter pristavil, da je pokazal to izjavo tudi Tereziji Kunst. Antloga je odgovoril, da dobi dokaz za svojo trditev od Hmeljarskega društva v Žalcu.

ga zpora se vrše mirno. — Rusija je poslala zopet Perziji zahtevo, da naj plača vse stroške, ki jih je imela Rusija pri pošiljanju vojaštva v Perzijo, ali pa ji bo tekom 48 ur napovedala vojsko. — Na Španskem so pri občinskih volitvah skoraj na celi črti zmagali pristaši kraljestva, ali takozvani monarhisti.

Dne 1. decembra: Cesar je danes sprejel novoimenovana avstrijska kardinala, olomuškega nadškofa dr. Bauerja in dunajskega dr. Nagla. — V proračunskem odseku državnega zpora je govoril dr. Šusterič in je zahteval, naj se ozira vlada tudi na gospodarske zahteve v južnih deželah. — Volitve v hrvaški sabor se bodo vrstile 15., 16. in 18. decembra. — Perzija je odklonila zahteve Rusije. Rusko vojaštvo koraka proti glavnemu perzijskemu mestu. — Kitajski vstaši so sedaj gospodarji Kitajske, vladne čete so povsod poražene.

Dne 2. decembra: Cesar se je zopet malo prehladil, ko se je pred kratkim zgodaj zjutraj vozil na sprehoč. — Predbožično zasedanje državnega zpora bo baje končano dne 16. decembra. — Spravna dogajanja med Poljaki in Rusini so se razbila. — Ban Tomašič prepoveduje volilne shode hrvaških strank. — Na Kitajskem so vladne čete od vstašev popolnoma premagane.

Dne 3. decembra: Cesar je imenoval generala Blaža Šemua za načelnika avstrijskega generalnega štaba. Šemua je rodom iz Kranjskega. — Klub prepovedi so hrvaške stranke priedile danes mnogo volilnih shodov. Mažaronska vlada zaplenjuje dan za dnevom neljubo ji hrvaško časopisje. — Avstrijska vlada je poslala na Kitajsko bojno ladjo „Franc Jožef I.“, da ščiti Avstrije v Šangaju na Kitajskem.

Dne 4. decembra: Cesar, ki se je v soboto prehladil, je že zopet ozdravel. — Večina čeških državnozborskih poslancev je sklenila, stopiti v vladno večino. — Baje namerava odstopiti zunanjji minister Erental. — V ogrskem državnem zboru so djali novo brambno postavo z dnevnega reda. — Resen spor preti tudi med Rusijo in Turčijo. — Med vstaši in vladnimi četami na Kitajskem je prišlo do trdnevnega premirja.

Dne 5. decembra: V proračunskem odseku državnega zpora je bil sprejet začasni proračun. Poslanec dr. Korošec je govoril o potrebi ojačanja vojaštva na avstrijsko-italijanski meji. — V nemškem državnem zboru se je vršila zopet razprava glede marškega vprašanja, na kar se je državni zbor zaključil. Bila je to zadnja seja starega državnega zpora. — Rusija pošilja v Perzijo nove vojaške čete.

Razne novice.

Iz šole. Stirirazredna ljudska šola v Framu je povisana v petrazrednico. — Za definitivnega učitelja in šolskega vodjo na ljudski šoli v Razborju je imenovan definitivni učitelj pri Sv. Martinu na Pohorju Ivan Lah. — Kot definitiven učitelj je nastavljen na šoli v Cirkovcah tamošnji provizorični učitelj Karol Pfanner. — Kot definitivna učiteljica v Srednici je nastavljena tamošnja suplentinja Olga Serajnik. — Definitivna učiteljica v Hočah Cecilija Tržan je dobila začasen dopust. — Učiteljici ročnih del v St. Ilju v Slovenskih goricah in v St. Lovrencu nad Mariborom Ana Hufschmied in Eliza Prachtel ste stopili v stašen pokoj.

Poroka. V Haasbergu pri Planini na Kranjskem so v četrtek, dne 30. novembra t. l. prevzvišeni gospod knez in škof lavantinski v grajski kapeli sv. Antona Pad. poročili hčerko svetl. kneza Hugona

Priča Jurij starogrof Salm je izpovedal, da se spominja, da je v njegovi mladosti prišel hišni kaplan njegove tete baronice Bourguignon, Peter Hörnes, v Novo Celje, inspicirat tamošnje nove hmeljske nasade.

Od svojega očeta kneza Salm ve priča, da je Hörnes priporočil knezu, saditi hmelj in da je Hörnes učil takratnega knezovega vrtnarja Jožefa Bilgerja, kako je s hmeljem ravnati.

Ko se je potem pokazalo, da hmelj v Savinjski dolini dobro uspeva, so začeli saditi hmelj baron Hackelberg in Warsberg in potem tudi Hausenbühler v Žalcu in drugi posestniki. Pri vseh teh nasadih posredoval je Bilger in to dejstvo je menda tudi vzrok, da se pripisuje njemu tudi misel za sajenje hmelja.

Po mnenju priče pričel se je saditi hmelj v Novem Celju koncem 60. let, v ostali Savinjski dolini pa nekaj let pozneje; natančnih podatkov o času priča ne more podati.

Priča predloži pismo svoje tete baronice Bourguignon z dne 10. novembra 1911., ki se glasi v slovenski prestavi:

„Na Tvoj poziv Ti naznanjam, kar Ti je itak že znano, da se hmelj v Savinjski dolini nikakor ni začel saditi vsled inicijative Jožefa Bilgerja, rajnega oskrbnika Tvojega očeta, temveč vsled nasvetov rajnega župnika g. Petra Hörnes-a, domačega kaplana moje matere na gradu Herschberg.“

Isti je vsled povabila Tvojega očeta, kateri ga je zavoljo njegovega gospodarskega znanja in njegove izkušnosti visoko čislal, prišel iz Herschberga v Novo Celje, da pove svoje mnenje o izdatnejšem gospodarstvu. Hörnes je proučil tam zemeljske in klimatične razmere in vsled tega izrečno priporočal, naj se v Novem Celju zasaditi hmelj.

Na ta predlog se je Tvoj oče odločil, saditi v Novem Celju hmelj. Hörnes se je vrnil v Herschberg in

Windischgrätz, Lujizo, ki je svoj čas v Konjicah iz Njihovih rok prejela tudi zakrament sv. birme, s ces. in kr. komornim grofom Ivanom Ceschi iz Tirolskega. — Med svati, katerih je bilo približno 50, je bilo opaziti predsednika gospodarjev zbornice, kneza Alfreda Windischgrätz, in najodličnejše zastopnike knežjih in grofovskih rodovin Windischgrätz, Auersperg, Ceschi, Thun in Attems. Lep natančneji dopis o izredni slavnosti prinese prihodnja številka.

* **Razmere** na naših poštah. Zadnji čas nam pogosto dohajajo poročila, da se naš list naročnikom zelo neredno dostavlja. Po nekod dobijo „Slov. Gospodarja“ še le čez teden dni, drugod manjka zopet notranja pola lista, ali pa je list raztrgan ali umazan, predno pride naročniku v roke. Prosimo naše somišljenike, da se za vsak posamezni slučaj takoj pritožijo na pošti, in če to ne pomaga, naj nam nazznimo zadevo, da bomo proti dotednjim osebam, ki so krive tega nereda, nastopili tako, kakor taki ljudje zasužijo. Od nas se list vedno redno odpošilja.

„Sloga“ je zopet zapela svojo staro, neskladno pesem: hvalisanje nekdanjih slogaško-liberalnih poslancev, pred vsem seveda svojega krušnega očeta, v političnem penzionu živečega hofrata Ploja. Ne maramo kratiti nobenemu poštenemu delavcu za narodni blagor njegovih resničnih zaslug, toča menimo, da je vsako izmišljevanje in pretiravanje odveč, ker se tiste namišljene zasluge takoj razblinijo v nič, če se na nje posveti z lučjo resnice. „Velikanske uspehe“ nekdanjih deželnih poslancev dokazujojo med drugim slovenske meščanske šole, ki jih ni, slovenske gospodarske in strokovne šole, ki jih ni, lokalne železnice, ki jih ni, regulirane reke, ki jih ni; neregulirana Drava, samo v nemškem delu regulirana Pesnica, neregulirana Ložnica, neregulirana Sotla itd. Kako so bili poslanci sami zadovoljni z „uspehi“, ki so jih dosegli od nestrene in skrajno nestrene nemške večine, so sami najbolje pokazali s tem, da so kraju svojih „uspehov“, to je Gradcu, obrnili hrbet ter se dolgo časa niso hoteli več vrniti v graško deželno zbornico. Tako smo častivredni „Slogi“ dali zopet nekaj tvarine za spev, ki pa ne bo več — slavospev. Štajerskim Slovencem še sploh ni prišel čas za politične slavospeve, in zato je „Slogino“ hvalisanje gotovih oseb sama in ostudna politična hinavščina.

* **Pametno!** Na kratkem potovanju po Dravski dolini sem naletel v eni fari na pogreb. Med žalujčne spremiščevalce rajnega se je delil listek s slovensko prestavljenimi psalmi, ki se pojelo pri pogrebih, ter pogrebnih molitvah. Ker ponese ljudje ta listek s seboj na dom, se počasi udomači in spozna vsebina na pomenljivih obredov in mrtvaških opravil, pa tudi našim ljubezničnim „Proč-od-Romovcem“ vzame tako prestava očitjanje zoper tuj (latinski) jezik pri cerkevih opravilih.

* **V laseh** so si prav hudo nemški nacionalci na Štajerskem. Liberalni učitelji, glavna opora svobodomisne nemške stranke po mestih in trgih, se puntaujo zoper svobodomisnelo nemško deželno gospodarstvo ter burno zahtevajo zvišanje plače. Pretečeno nedeljo so imeli nemški spodnještajerski učitelji v Mariboru svoje zborovanje, na katere so voditeljem nemške deželne politike pravili tako gorko, da je predsednik nemškega Volksrata, dr. Delpin, ki je temu zborovanju predsedoval, bil prisiljen, odložiti vodstvo shoda. Torej sam predsednik Volksrata, pred katerim sicer kaj pogosto trpeče marsikateri avstrijski minister ali višji uradnik, ni mogel ukrotiti besnečih nemških duhov. Nemško-liberalnim mogotcem so se začele tresti nacionalne hlačice ob misli, ali bodo učitelji izvedli svojo grožnjo, ki jo je izjavil učitelj Schie-

je tam takratnega vrtnarja Bilgerja natančno poučil, kako se napravi hmeljišče; nato je bil nastavljen Bilger kot oskrbnik in je začel saditi hmelj.

Več let pozneje prišel je Hörnes, ki je bil inšpektor na obeli veleposestvih, pregledovat hmeljske nasade v Novem Celju ter se je prepričal o njihovem stanju.

E. Bourgingnon-Salm m. p. “

Razlogi:

V obeli predstojecih slučajih je odločilno edinoje vprašanje, ali se je hmeljarstvo v Savinjski dolini res veljal po duhovniku in ali je tožnik Franjo Čremožnik to svojo trditev pravočasno dokazal. Če se tema vprašanjema potrdi, dobil je Čremožnik stavbo ter vsled tega Terezija Kunst ni bila opravičena, izročiti pri njej deponirane stavljene svote Andreju Antloge, temveč bi morala znesek 40 kron po eventuelnem odbitku svojega posojila, 20 K, odšteti Francu Čremožniku.

Sodno-znano in po priči starogrof Jurij Salm dokazano je dejstvo, da se je razširilo hmeljarstvo v Savinjski dolini še le potem in vsled tega, ko ga je graščina Novo Celje z vspehom vpeljala.

Morebitni prejšnji poskusi posameznih Žalčanov so bili v tem oziru brez pomena in ne pridejo v poštev, ker niso našli posnemovalcev in so ostali tudi po trditvi tožnice Terezije Kunst le omejeni poskuši.

Po priči starogrofa Jurija Salm in po pismu baronice Bourgingnon-Salm je pa brez dvomno dokazano, da je rajni knez Salm na svojih graščinah v Novem Celju vpeljal hmelj po nasvetu duhovnika Hörnesa in ne vsled inicijative poznejšega oskrbnika, prej vrtnarja v Novem Celju, Jožefa Bilgerja, ki se je sam pričušil hmeljarstva še le od Hörnesa na gradu Hersch-

ber iz Cmureka, da bodo namreč vsi nemški svobodomisni učitelji krenili v socialno-demokratičen tabor, če ne dobe večje plače. Da, celo gosp. Wastian, ki se ga kaj rado proslavlja za rešitelja spodnještajerskega nemštva, z vsemi svojimi zvenečimi nemškimi frazami ni našel milosti v očeh svojih nemških bratcev, temveč se je odmev, ki so ga njegove besede izzvale izmed učiteljstva, glasil: Proč z Wastianovim predlogom! To je namreč tisti predlog, ki je namerval deželni šolski svet celotno spraviti v nemške svobodomisne roke ter je bil neposredni razlog za slovensko obstrukcijo. To je torej slika nemškega gospodarstva v Štajerski deželi: vse polno dolgov, vedno več novih zahtev, iztegovanje rok po večjih plačah, strah pred novimi deželnimi davki in ravnanje ter kavsanje svobodomisnih nemških bratcev med seboj. Mi Slovenci pa lahko ravnodušno gledamo, kako Nemci sami dokazujo pogubnost nemškega liberalnega gospodarstva v deželi, in mirno čakamo, da bomo govorili zadnjo besedo.

* **Slovenska liga** katoliških akademikov na Dunaju si je izvolila na svojem občnem zboru dne 15. novembra t. l. za naslednjo poslovno dobo sledče predsedstvo: Predsednik Imbro Bolkovac, stud. med.; podpredsednik Lovro Sušnik, cand. phil.; drugi podpredsednik Anton Tomaszek, stud. agr.; tajnik František Vitek, cand. iur.; blagajnik Josef Musielewicz, cand. phil.; odborniki: Cyril Melicharek, cand. phil.; Theodor Myslevec, stud. ing.; Vlado Smolčič, stud. esp.; Lovro Bogataj, cand. iur.; Vekoslav Vrtovec, stud. iur.

Zadržuna zveza v Mariboru priredi po božičnih praznikih dne 27. in 28. decembra tečaj za nadzorstvo v hotelu „beli vol“ v Celju. Vse zadruge, pri katerih nadzorstvo ne deluje, se pozivajo, da pošljete v ta tečaj vsaj enega člena nadzorstva. Dne 28. in 29. decembra pa se vrši tečaj za sestavo računske zaključkov v Celju. Oni gospodje, ki se bodo udeležili tečaja za nadzorstvo, se lahko udeležijo celega tečaja za sestavo računske zaključkov. Vse one zadruge, katere ne sestavljajo same računske zaključkov, naj pošljajo svoje tajnike v ta tečaj, udeležijo pa se tega tečaja tudi lahko načelniki posojilnic. Prijava za oba tečaja naj se prav kmalu pošljejo Zadržni zvezni v Maribor.

Letošnji Mohorjani so vrčeni velike hvale, — kajti do sedaj so nabrali za „Slovensko Stražo“ že 1360 K. Lepa požrtvovalnost in velik napredok v primeri z lanskim letom, ko je bilo prav v tem času nabranih samo 360 K. Prisrčna jim hvala. Poznamo pa še nekaj stotin slovenskih župnij, v katerih je tudi narodna zavednost doma, in tako upamo, da se Mohorjani tudi v teh župnijah spomnijo „Slov. Straže.“ Mohorjani! Mohorjeve knjige so znamenje kulture slovenskih domov. Plačajmo dobrote in duševno bogatstvo Mohorjevih knjig z darovi „Slov. Straži“!

* **Nemškim otrokom** pomagajte! Nemški Šulfertin in Štědmarka iztezata svoje prste po slovenskih otrocih, da bi jih ponemčila. Pravita, da jim je samo blagotvor otrok pri srcu. Na Češkem pa imajo stotine in stotine stradajočih nemških otrok, osobito v Orlovskej gorovju (Adlergebirge), za katere pa nimata dovolj usmiljenja. Zato se dotični odber obrača na Slovence, naj bi podpirali glađujoče otroke velikega nemškega naroda. Tukaj pomagajte razni nemški Šulfertajni, razen Nord- in Ost- in Štědmarku in razne zveze Nemcev, če vas res prevzema ljubezen do otrok!! Skrbite za nemške otroke! Nemške otroke rešite gladu! Slovenske otroke pa pustite pri miru, za nje bodo Slovenci poskrbeli sami!

berg v to svrhu, da je znan prav ravnati z novimi hmeljskimi nasadi v Novem Celju.

Pravilni povzročitelji hmeljarstva v Novem Celju in tem tudi v Savinjski dolini, je torej Peter Hörnes, duhovnik; s tem je torej trditev Francu Čremožniku pristavljen.

Franc Čremožnik je pa svojo trditev tudi pravočasno dokazal; kajti po izpovedbi popolnoma neprizadete, torej polno verjetne priče Miha Božiča, je dognano, da je že nekaj dni pred 13. junijem 1911. počkal Andreju Antloga potrdilo starogrofa Salma, iz katerega so bila zgoraj navedena dejstva razvidna.

Sedanji ugovor tožene Terezije Kunst, da temu potrdilu ne gre dokazilna moč, je naravnost nagajiv, ker se pri stavi gotovo od nobene strani ni mislilo na kak dokaz v smislu civilno-pravdnega reda in ker se je sedaj resničnost potrdila in kaže na celo pravni potom. Čremožnik je doprinasel dokaz, katerega mu je bilo v dogovorjenem roku mogoče dobiti; če bi bil pa Andrej Antloga zahvalen drugi dokaz, bi bil moral to že pri stavi izreči, ne pa pozneje brez pravih razlogov trditi, da predložena listina nima dokazilne moči.

Ker sta torej obe vprašanji v prilog Franca Čremožnika rešeni, moralo se je njegovemu tožbenemu zahtevku na obsodbo nasprotnice v plačilo zneska 20 kron, ugrediti, nasprotno pa tožbeni zahtevki Terezije Kunst zavrniti.

Končno je še pripomniti, da je pri zgorajšnjem pravnem položaju zaslišanje vseh, od Terezije Kunst za trditev, da je bil hmelj že prej v Savinjski dolini, ko ga je zasadil knez Salm, navedenih prič bil za rešitev pravnega spora brez pomena in se je moral odkloniti.

Celje, dne 24. novembra 1911.

Dr. J. Kotnik l. r.

Iz Gradca. Društvo sv. Marte se obrača z najno prošnjo na vse one Slovence, ki imajo kaj smisla za njen prekoristno delovanje, da mu priskočijo na pomoz z denarnimi prispevkji. Zima že trka na vrata; stroški se bodo zvišali vsled kurjave. A vedno več deklet prihaja v naše prostore, ki jim nudijo varno zavetišče pred volikomestnimi nevarnostmi. Že sedaj jih prihaja do 10 na dan; a pozimi bo število poskočilo, ž njim pa seveda tudi izdatki. Kdor ve, kaj pomeni za mlado dekle pošteno in varno zavetišče, kamor se zateče v slučaju potrebe, ta gotovo ne bo pomislil, poslati denarni prispevek društvu sv. Marte, ki tako skrbi za slovenska dekleta. Razposlali smo že 1500 položnic, a odzvalo se jih je komaj 200. Naj se vsaj sedaj prebudijo iz svojega spanja in pošljeno društvu svoj prispevek kot dar Miklavža.

* Za Slov. Stražo je daroval mladenič Jozef Zadravec v Vitanu 600 različnih obrabljenih znakov! Hvala!

Mariborski okraj.

m Maribor. (Razstava.) Preteklo nedeljo, dne 3. t. m. ob 12. uri so prevzvišeni knez in ško ob obilni udeležbi duhovščine in vernega ljudstva v prostori stolnega župnišča slovesno otvorili devetindvajseto razstavo raznovrstne oprave, ki je odločena za 48 župnij lavantinske vladikovine. V prisrčenem govoru so priljubljeni Nadpastir pred vsem zahvalili ljubega Boga, ki je s svojim blagoslovom družbo vednega češčenja presvetega Rešnjega Telesa in v podporo ubogih cerkev očividno spremjal vsehi trideset let njenega obstanka, nato izrekli svojo višepastirsko zahvalo vsem umrlim in živečim dobrotnikom prekoristne družbe, ki je že 134.566 K 90 vin. nabrala in porabila za olješanje cerkev naše škofije, zlasti ženskemu odboru, gospoj Ani Eichler, gdč. Mariji Schmidler in Tereziji Pöschl, ki že od 27. maja 1881, torej celih trideset let, neumorno in brezplačno delajo v blagor družbe. Potem so poslušalcem z vneseno besedo pokazali pomen trte z ozirom na ljubega Jezusa. Trta nam daje rujno, zlato kapljico, ako se v potu svojega obrazu trudimo ter jo modro in vestno gojimo. Božja trta, Jezus je za nas in nam v odrešenje dal svojo najsvetejšo kri pri zadnji večerni, na Ojški gori, na križevem potu od Pilatove hiše do vrha Kalvarije ter jo je na križu prelil do zadnje kapljice. Trta nam daje sladko kapljico, in čem slajšo kapljico daje, tem bolj je čislana, tem bolj razveseljuje srca ljudi. Zakrament, ki ima vso sladkost vsaki čas in za vse ljudi v sebi, je zakrament presvetega Rešnjega Telesa. Trta pa nam kaže tudi obilno in večno platičo, ako bomo ostali zvesti Jezusu do konca življenja! Kakor v tih senci z zelenjem in grozdjem obloženih brajd po trdem delu šesterih dni, boš ob koncu vseh dni mirno ter sladko zaspal, in Jezus sam bo tvoje preobilno, večno plačilo! — V znak naklonjenosti napram družbi in v znak vnetnosti za najsvetejši zakrament, so podarili v društvene namene velikodusen dar v znesku 100 K. Končno so podelili navzočim višepastirski blagoslov ter si pod vodstvom predsednice, vidno vzradoščeni nad tolikimi darovi za ljubeza Izveličarja, ogledali razstavo. Bog povrni nedeljski trud in dar milostljivemu pokrovitelju družbe stotero in tisočero!

Maribor. Prva predstava Dramatičnega društva v nedeljo, 3. t. m., je dobro uspela. Ljudstva je bilo ogromno. Miklavž je imel veliko dela.

m Maribor. Katoliško delavsko društvo je imelo v nedeljo, dne 3. t. m. društven shod, na katerem so govorili govorniki o škodljivosti kartelov.

m Maribor. Živinski sejmi v Mariboru se sedaj zopet redno vrše. Na sejem zadnjo sredo je prišlo mnogo kupcev, a prignalo se je le malo živine. Svinjski sejmi se vrše vsako soboto in so navadno dobro obiskani.

m Sp. Sv. Kungota. Dne 28. novembra t. l. je bil blagoslovjen nov križ, ki ga je dal postaviti gosp. Anton Kröl, veleposestnik v Cirknici, na mestu prejnjega zastarelega križa. To je v teku dobrega leta že četrto javno znamenje v tukajšnji obmejni župniji, ki je bilo prenovljeno in cerkveno blagoslovljeno. To kaže, da je sv. katoliška vera med tukajšnjim ljudstvom močno ukoreninjena in je pruski protestantizem ne bo mogel izpodkopati, naj ga Südmarka še tako podpira in širi.

m Gor. Sv. Kungota. Ljubeznivi oče župan občine Slatinski dol, Giuseppe Pascolo, je imel zadnje dni zopet veliko delo. Trudil se je na vso moč, da bi spravil vse svoje na volitev za osebno dohodninsko komisijo, ki se je izvršila v ponedeljek, dne 27. nov. Vsak volilec je moral v Maribor, da se pomnoži pri g. Pascoli upanje na zmago nad Slovencami. A takrat se je dobrski mož hudo vrezal. Slovenci smo dobili, kakor sem ravnokar izvedel, nad 250 glasov za našega Pišeka in Krambergarja, a poslinemci so — pogoreli. No, je že pač tako na tem božjem svetu, da posilnim nemcem ne gre vse po sreči!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Žalostno so peli naši zvonovi dne 2. grudna ter naznajali žalostno novico, da nam je vzel smrt enega izmed najboljših ugov tukajšnjega Izobraževalnega društva, namreč 20-letnega mladeniča Miroslava Klemenčiča. Pokojnik je slovel zaradi svojega lepega vedenja, posebno pa kot eden izmed najboljših igralcev pri tukajšnjih društvenih veselicah; vkljub svoji bolezni je še igral, in sicer tako izvrstno, da se je vse občinstvo čudilo njegovemu dovršenemu nastopu. Kmalu potem se ga je polotilo pljučno vnetje; mnogo je trpel, toda še med boleznično ni opustil branja društvenih knjig. Dne 30. novembra mu je bela žena s svojo ostro koso presekala nit življenja. Dragi mladeniči naše fare! Mladi pokojnik naj vam bo v prelep vzgled; če se bodo takto ravnali, bodo pač tudi enkrat lahko dali odgovor. [Pokojnikovim staršem in trem sestricam pa naše iskreno sožalje. — Sveti mu večna luč!]

Marija Snežna na Velki. Na Ploščenici je dne 28. novembra umrl kmet Franc Nikl. Ves razgret je pred nekaj čnevi Šel v klet, spil kozarec mošta ter se s tem tako hudo prehladil, da je na naslednih vročinske bolezni umrl.

m Sv. Martin pri Vurbergu. Dne 29. novembra je bila poroka Avguština Dvorščak in Elizabete Krajnc, vdove Pesel. Vrlo narodni in krščanski hiši veliko sreče in božjega blagoslova! Na gostiji se je nabralo za Slovensko Stražo 7 K 80 vin.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Trojški posilnemci se držijo za nosove. Pričakovali so, da bo moral učitelj Klemenčič klečplaziti pred njimi in prav lepo prosjačiti za stanovanje. Hoteli so že, da bi moral ravno odići od Sv. Trojice. No, ta bi bila lepa! Vaša mogočnost je preveč dvomljiva, gospodje, da bi vi lahko pometali z nami. — Pobrigajte se raje malo za razmere na pošti. Vprašamo nadalje, ali smejo pismonoše agitirati v službi in raznašati „Stajerc“, na kar bi prav ponižno opozorili državnega pravdnika. — Opazorjam nadalje, da mora vsaka posojilnica držati uradno tajnost in da mora biti pri dajanjiju posojil merodajno, ali je posojilo varno, ne pa, ali bodo dotičniki nemško volili. Tako postopanje je pravo ter zasluži zaupanje ljudstva, drugo pa ne.

m Iz Slov. goric. Zadnji čas nam prihaja vredno pritožbe, da naši naročniki v področju trojške pošte ne dobivajo našega lista redno v roke. V našem uredbništvu sta se zglasila pred par dnevi dva naročnika, ki sta se pritožila, da manjka pogosto notranji del lista, na katerem so dopisi. Drugi se zopet pritožujejo, da dobivajo list nerедno, še le črez — par tednov. Ker ne moremo naravnost sumiti, iz kakšnega vzroka se dogajajo te nerednosti, bomo o tem vprašali pri višji poštni oblasti. Mogoče, da bo pomagalo. Omenimo, da upravnštvo list vedno redno pošilja vsem naročnikom.

m Sv. Anton v Slov. gor. „Štajerc“ dobi redkokrat kak dopis od Sv. Antona, pa še takrat ne zna nič drugega, kot obrekovati ljudi in trositi laži. Tako med drugim tudi laže o Roisu, kmetu v Brengovi. Da bi se bil kedaj Rois silil za podnačelnika trojške posojilnice, dalje, da bi se bil Rois v Ptiju hival, da ima naložen denar, je tudi laž. Kar se pa denarja samega tiče, ga ima „Štajerc“ dopisnik gotovo manj ko Rois. Nadalje piše dopisnik, da nima niti vinjava vloženega. Kako neumen je ta možicelj, se vidi iz tega, ker ne ve, da mora imeti tisti, ki ima volilno pravico, vsaj delež vložen. Kar se tiče posojila na tisočake, se dosedaj posojila na tisočake niso dajala in tudi Rois tako velikega posojila ni potreboval. „Štajerc“ naposred tudi laže, da se je Roisu s tovarijem na potu slabu godilo. Res pa je, da se jima ni nič žalega zgodilo, in obady ostaneta, kakor sta bila, pa naj umazani ptujski list piše o njih, kar hoče. Pamenet človek se tako za „Štajerc“ nič ne zmeni.

m Sv. Anton v Slov. gor. Kaj pa naše Bralno društvo? Ob zadnjem občnem zboru nam je obljudilo, da nas bo lahko sedaj v šolskih prostorih večkrat razveselilo s kako predstavo. No, zdaj pa zopet prihaja dolg zimski čas in gotovo bodo imeli naši mladeniči in dekleta priložnost, nastopiti. Antonjevčani smo ja radi veseli. Torej na svodenje o Božiču.

m Iz Št. Lovrenca nad Mariborom. Okrajna cesta se že popravlja! Škarpa je tuintam že stesana, znižana, da bi se voda takoj iz ceste cedila. Še enkrat opazorjam na tri cestne nedostatke: 1. Škarpa je na mnogih krajih previsoka, je kakor jez, ki zadržuje vodo na cesti; 2. jame ob kolomijah so polne vode in blata; naj se večkrat s trdim kamenjem zasujejo; 3. drevje ob cesti dela preveč sene, zato povzroča vlagu in mužo; naj se poseka in spravi za drva.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Karl Baumgartner, mesar in krčmar, bi rad postal tržki župan. Mogoče bode šlo, a za trg koristno ne bo. Ima predrage načrite: popolnoma nemško solo, dragocen vodovod, politično zatiranje Slovencev. Samo nemška šola je za naše kraje nepotrebna, ker imamo dvojezično slovensko šolo. Vodovod stane veliko denarja, ki pa splošno primanjkuje. Zatiranje Slovencev pa je nemogoče, ker so Slovenci čuječi in močni. Gospoda Michelitsch in Löschner, ki vaju vsi spoštujemo kot moža pravice, ne dajte se vjeti v pol. zanjke Baumgartnerja in njegovih pomočnikov.

m Iz Lehna pri Ribnici. Pozor! Tukaj imamo slovensko šolo. Nedavno je pometal šolske peči Šentlorenški dimnikar Poglič. V njegovih izkaznih bukvicah se navadno podpiše lastnik ali oskrbnik hiše, v kateri se ometa. Med raznimi podpisi Lehnčanov se pa blišči velik pečat naše šole s tole vsebino: „Schulleitung Lehen“. Kdo pa je naročil samo-nemški pečat? Ali naj iz tega sklepamo, da so morda tudi šolski zapiski vsi nemški. Gospod Šolski vodja naj nam da odgovor pri prihodnji seji krajnega šolskega sveta. To zahtevamo mi lehenški kmetje, dimnikar Poglič pa naj pošlje svojo knjigo!

m Izpod Velke. V naročje katoliške cerkve, katero je zapustil pred tremi leti, se je povrnil z ženo in otroci vred Ignac Weiland v Lonču, bišči tukajšnji prožni mojster. Čast mu!

m St. Lenart v Slov. gor. Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. bo letos radi sestavljanja letnih računov prekinila uradovanje že dne 17. decembra

1911 ter bo imela po Novem letu svoj prvi uradni dan še le v petek, dne 5. januarja 1912. 1248.

m Št. Ilj v Slov. gor. V nedeljo dne 17. dec. po večernicah bo do naša vrla dekleta v Slov. Domu predstavljale igro: „Na Marijinem sreču“. Domčini in sosedje, pride vši!

m Šalica ob Muri. V nedeljo, dne 10. dec. pride k nam naš državni in deželni poslanec Ivan Roškar, da nam poroča o svojem delovanju. Shod se bo vršil ob pol 3. uri pop. v gostilni g. S. Schmidha.

Pridite vši Seljančani, Cirberžani, ter bližnji in daljni sosedje.

Ptujski okraj.

p Ptuj. V ptujskem okraju je kuga-slinovka polnoma prenehala. Radi tega je dovoljen zopet prost promet z živilo. Čakali smo itak dovolj dolgo. Sedaj pa pazimo, da se slinovka zopet na novo ne zanesi v naše kraje.

p Ptuj. Bil sem navzoč na marsikaterem Miklavževem večeru, a kaj tako mičnega, kakor dne 2. decembra, pa že dolgo nisem videl. Nastop otročev je bil res lep. Čestitamolahko v imenu vsega navzeca občinstva malim umetnikom in umetnicam.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Žalostno vest je nznal zvon v savski kapelici dne 27. novembra ob 3. uri popoldne ter vabil občane za rešitev Toplakove hiše, ki je bila v plamenu. Ogenj, o katerem se ne ve, kako se je zanet, se je tako naglo širil, da ni bilo mogoče česa rešiti. Razun pluga, s katerim je bil gospodar na njivi, je pogorelo vse z gospodarskim orodjem vred. Predno je bilo polnoči, ni imel ubogi, zadolženi nesrečne drugega. Kakor kup žarečega pepela. Zavarovalnina je zelo majhna. Za svinjske hlevne stesan les so mu tesarji par dni preje zložili v uto; tudi to je zdaj pepel. Žalostno je bilo videti, ko so prinesli z božjo pomočjo, na blazini iz plamena že dolgo časa bolno gospodinjo, Toplakovo pridno ženo. Kdor čuti žalost in grozno nesrečo s svojim bližnjim, naj stegne svojo darežljivo roko nad ponesrečenim Antonom Toplakom, posestnikom v Savcih, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu. Za vsak dar se že naprej izreka: Bog plati!

p Obrež pri Šredišču. Shod S. K. Z., ki se je vršil v nedeljo, dne 3. decembra, v gostilni g. Marcčev v Obrežu, se je kljub vsem liberalnim splet-karijam in nepoštenostim, s katerimi se je hotelo preprečiti shod, izborni obnesel. Udeležilo se je shoda nad 200 zborovalcev iz Obreža, Šalovec, Sv. Bolfenka in Šredišča. Predsedoval je shodu kmet M. Kunst iz Šalovec. Prvi je govoril naš rojak, vlč. gospod I. Ozmeč. Najprej je omenil, kako je žalostno, da je njeni kot domačini v njegovi rojstni vasi gostilničar g. Rakuša zadnji hip odpovedal svoje prostore in hotel tako zabraniti shod. Potem je obširno govoril o jezikovih in gospodarskih krivicah, ki nam jih zadaja nemška večina v Štajerskem deželnem zboru in dokazal s števkami, da imamo Slovenci pravico plačevati deželne doklade, koristi od dežele pa dobivajo le Nemci. Za meščanske šole izda dežela letno 106.000 kron, od katerih nimamo Slovenci nobenih koristi. Zahteva se delitev deželnega šolskega sveta. Nova deželna bolnišnica se zida že 10 let, proračunjena je bila na 5 do 8 milijonov kron, stala pa bo gotovo do 30 milijonov. Zopet nam pretijo novi davki, Nemci bo do delali dolgove, in mi Slovenci naj bi jih mirno plačevali! Nato nastopi naš državni poslanec gosp. M. Brenčič. Spominja se volilnega boja, zahvaljuje se volilcem, ki so v tako hudem boju, kakor je bil ravno pri nas, stali zvesto in pogumno na strani S. K. Z. in jih bodri naprej v boj zoper naše verske in kmečke sovražnike. Potem poroča obširno o svojem delovanju v državnem zboru, oziroma odsekih, našteva razne nujne predloge, ki jih je stavil s svojimi tovariši v korist svojih volilcev. Razprava o draginji je vzela mnogo časa v državnem zboru, vendar se pa ni odpravila, ker iščejo socialni demokratje vzrok draginje tam, kjer ga ni, namreč pri kmetih. Nadalje govorji o slabih razmerah pri sodnijah; nam Slovencem naj se dajo slovenski sodniki. Stevilo uradnikov naj se zniža. Dovoli naj se davek na šampanjec in avtomobile. Končno priporoča boj slabemu časopisu, posebno hinavski „Slogi“, ker do slike bomo prišli le takrat, ko ne bo več liberalnih listov med našim ljudstvom. Predno zaključi shod, predлага predsednik zaupnico poslancem S. K. Z., ki je bila enoglasno sprejeta. Shod se je vršil v popolnem redu in končni uspeh shoda je bil ta, da se je osnoval krajenvi odbor S. K. Z. „Slov. Narod“ se posmiha posl. Ozmeču in Brenčiču, češ, da nista imela shoda v narodni gostilni. Kako narodna je Venigerholčeva hiša, kjer so zborovali liberalci, dokazuje dr. Venigerholz, ki je vodja Nemcov in nemščarjev v Št. Ilju. Torej le pametni bodite, središki liberalci!

p Središče. Naši središki liberalci so bili pretekli teden kakor obsedeni. Napovedan Brenčičev shod pri Venigerholcu jim ni šel v glavo. Več dni se je trudila neka znana oseba, ki je dobila pri volitvah v deželnem zboru brco, da je dobila podpis g. Venigerholca na svojo, sicer s spremenjeno pisavo spisano odvečno pismo. Gospodje, s tem, da ste onemogočili shod pri g. Venigerholcu, ste jasno pokazali, da se bojite resnice in pravice. Ljudstvu ste hoteli zamašiti uše-sa in zavezati oči, tako zaslepljene reveže vlečete s silo s seboj v liberalno mlakužo. Potem si pa še upate govoriti o „klerikalnih backih“. Za danes dovolj, ako bo potrebno, se še vidimo. Zdravlj!

p Velika Nedelja. Okrožni zadržni shod se vrši v nedeljo, dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih pri Veliki Nedeli. Predava g. nadrevisor Pušenjak iz Maribora. Vabijo se vši dragarji, da se shoda udelež

Slovenjgraški okraj

s Slov. Gradec. V Slov. Gradeu sta dve šoli, dekliška in mestna, ki se kaj rada imenuje „nemška“, in ne zastonj, saj je tu učni jezik nemški. Mi bi ne imeli nič proti temu, če so si slovenjgraški Nemci za svojo dečo sezidali nemško šolo, čudno je le to, da obiskuje to šolo nad polovico slovenskih otrok iz okolice. Le pojdi pred šolo proti St. Martinu, Starem trgu ali Pamečam, pa boš srečal celo procesijo otrok, ki te ali nič ali pa nemško pozdravijo, takoj jih spoznaš, da hodijo v nemško šolo. Kdo pa je temu krib? Seveda v prvi vrsti nespametni in brezvestni stariši, ki prodajo svoje otroke za par eunji, ki jih le-ti dobijo o Božiču za darila v nemški šoli; so zopet stariši, ki so tako nespametni, pa mislijo, če se otrok nauči blebetati par nemških besed, da ga bo že to edino osrečilo, da mu bo že radi tega ves svet odprt, če ostane drugače tudi največji butec. Ker pa manjka tem starišem navadno pravega spoznanja, naj bi drugi za to skrbeli, da jih poučijo. V prvi vrsti imajo dušni pastirji itd. dolžnost, saj so te izgubljene ovce tudi njim v varstvo izročene. Kaj bo iz teh otrok brez povoljne verske izobrazbe? V šoli, kjer se vse nemški uči, se ne bodo nikoli naučili dosti krščanskega nauka. Otroci, ki bodo izšli iz te šole, bodo enkrat nihov na najslabši farani, štajercijanci bodo, ki so pa navadno najslabši kristjani. Tudi gg. učitelji naj bi kratkovidne stariše poučili, kako pogubno je za njih otroke, če zahajajo v nemško šolo. Bilo bi pač žalostno, naravnost izdajalsko, ko bì gosp. učitelj rekel: Naj gredo le otroci v nemško šolo, pa se meni ni treba žnjimi jeziti. Pa tudi drugi vplivni možje v občini naj pri svojih sosedih in znancih zastavijo pametno besedo, da odvrnejo to sramoto od svoje občine. Vsem narodnjakom pa, zlasti premožnejšim, bi to-le tiho povedali na uho: Ne imejte narodnosti le na jeziku, ampak jo tudi v dejanju pokažite. Darujte kaj za uboge otroke v svoji občini, da ne bo treba njih starišem jih prodajati za Šulferajnske groše. Ob priliki poročamo o tem še nekaj več. Mogoče izvemo do tedaj tudi imena tistih starišev, katerim so nemški groši ljubši, kot blagor njihovih otrok. — Okoliški kmet.

s Vuzenici so otvorili minoli ponedeljek ne-potrebno ponemčevalnico z 39 otroci. Že prvi dan so pokazali ti otroci zapeljanih starišev, ko so se drli mimo stare šole, ki jim je izkazala že toliko dobro, kaj da se bodo v novi naučili. Slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Slovenjem Građcu opozarjam, da se vrši pouk nemške šole v gostilni. Kedaj se je vršila kolavdacija za te prostore? Nam ni znano, morda bode o tem kaj več vedelo c. kr. okrajno glavarstvo.

Brezno. Občinski most čez Dravo (dolg približno 120 metrov, stane okoli 140.000 K; delo tovarn Küppers in Wagner v Građcu) je dokončan, oblasteno preskušan in prometu otvoren. Zadnji zanet na mostu je pritrdil posestnik Andrej Bezenik, po domače Rižnik, ki je bil med delom velik dobrotnik delavcev. „Spodnji“ brod je prenehal, „zgornji“ še ostane. Državna cesta med vasjo in postajo je na dveh krajinah že popravljena, a na tretjem se bo uravnala prihodnje leto. Pri obojnem delu je bilo par nesreč, pa le manjših, smrtnih ne.

s Dravska dolina. Železniški uradniki na postajah koroske železnice se še vedno sklicujejo na nek svoj višji odlok, da mora le nemško biti zapisan kraj, kamor kdo pošlje blago, češ, da uradniki ne morejo vedeti slovenskih imen (ubogi Pohorec pa naj jih ve!). Lepo prosimo, v tej začevi dobro izvežbanega g. dr. Benkoviča, naj dožene, če res obstoji za koroško progo taka določba, in če jo imajo, naj jo, kakor druge železniške določbe, prilepijo javno na svoje stene po kolodvorih, da se bomo ne plačani, ampak le plačujoči hribovci, mesto plačanih gospodov začeli učiti nemških skovank.

s Remšnik. Še ni ravno dolgo, kar smo premislevali na vrnih duš dan usodo naših dragih rajnih, pa že zopet se je oglasila v naši sredini neusmiljena bela žena in nam ugrabila mladeniča Simona Hebl ravno v cvetu njegovega življenja. Bil je naš rajni Šima v vsakem oziru vzgleden mladenič, več let zvest ud Marijine družbe in res vreden, da ga tudi po smrti ne pozabimo. Že več let ga je mučila želodčna bolez, katere se je mislil na ta način iznebiti, da je šel v Građec v bolnišnico, pa žalibog prepozno, kmalu po operaciji je umrl. Nismo ga mogli sicer spremisljati k zadnjemu počitku, ker je bil pokopan v Građcu; zatorej smo napravili v domači cerkvici malo slovesnost v spomin in v pomoč blagemu Simonu. Prav k obilnemu številu so se zbrali fantje in dekleta naše Marijine družbe okrog črno ovite Marijine zastave pretečeni četrtek, dne 23. t. m. k službi božji. Res ganljivo in hvale vredno je bilo tudi to, da so skoraj vsi uđje Marijine družbe pristopili k svetemu obhajilu in ga darovali duši rajnega. Po odpetem „libera“ so imeli pri tumbi tudi č. g. župnik ganljiv nagovor na Marijino družbo, v katerem so v prisrčnih besedah povdarjali, kako je ravno rajni Šimon zvesto izpolnjeval dolžnosti do Boga, da bližnjega in do samega sebe. Stavili so ga za vzgled vsem družbenikom in jih opominjali, kako morajo slediti stopinjam Šimona, ako hočejo enkrat postati krščanski gospodarji in gospodinje. Posebno pa so še povdarjali na rajnem Šimonu njegovo zvesto izpolnjevanje četrte božje zapovedi: Spoštuj oceta in mater! Ta zapoved je bila rajnemu nad vse sveta, ni sicer prejel plačila za zvesto izpolnjevanje te zapovedi na tem svetu: da bode dolgo živel in da mu bode dobro na zemlji! Gotovo pa ljubi Bog ni pozabil na plačilo na onem svetu. Ginljive besede, pri katerih so bile oči vseh rosne, so pa-

dale gotovo tudi na rodotinu tla in bodo obrodile obilen sad pri naši mladini. S to malo slovesnostjo so pa pokazali naši vrali mladeniči in dekleta, da jim je bil rajni Šimon blag sotovariš, zato mu bodi zemljica lahka, čeprav ne domač!

s Na Muti prirede dne 10. t. m. ob pol treh popoldne v poslopu slov. šole otroško veselico, katere čisti dobiček je namenjen slovenskim šoljarjem. Otroci pojoči, deklamujejo in uprizore zanimivo otroško igrico. Nazadnje nast p. sv. Miklavža, ki obdaruje otroke Starši in vsi prijatelji slovenske mladine, ne znamudite te prireditve!

s Muti. V nedeljo, dne 17. decembra po drugem opravil ima g. drž. poslanec dr. K. Verstovšek zbor vanje v slovenski šoli. Kmetje iz celega marmberškega okraja udeležite se tega sladoča, da slišite enkrat poročilo o delovanju svojega poslanca.

Konjiški okraj.

k Konjice. Naš okraj vedno napreduje v narodnem oziru. Skoraj vse občine so v rokah slovenskih kmetov. Posebno pa veseli konjiške rodoljube, da so Žiče zopet naše. Živio!

k Spitalič. Na potu k poroki je bil dne 27. nov. zadet ob kapi ženin Jakob Kukovič. Le s težavo so ga z drganjem spravili k sebi. Nevesta se ni ločila od njega, dokler ni okrevl.

k Spitalič. Spitalčani se veselimo in čestitamo bojevitim sosednjim Žičanom na krasni zmagi pri občinskih volitvah. Čim hujša je bila borba, tem sijajnejša je zmaga. Ob tleh leži torej poražena Čučkova liberalno-štajercijanska stranka. Naj počiva v miru! Želimo le še, da v kratkem izginejo vsi sledovi nemškarije. V soteski zelo pačijo narodno lice Žiče napis, kakor I. M. Stein Preher. Ali nì lepši drugi: I. K., kamenar?

k Spitalič. Naša šola je ena najlepših v celiem konjiškem okraju. Toda manjka ji pitne vode. Voda iz šolskega studenca ni vžitna, je smrdljiva. Otroci morajo leto in zimo nositi in piti od drugod vodo, ki tudi ne odgovarja zdravstvenim naredbam. Šoli zdavo pitno vodo!

Celjski okraj.

c Celje. Nezaupnica nemških državnih uradnikov poslanec dr. Benkoviču. Dne 1. t. m. so zberovali nemški državni uradniki v Celju; kakor se bere v časopisih, ropotali so zoper poslanca dr. Benkoviča in Slovenski klub v državnem zboru sploh ter končno sklenili, izreči svoje ogorčenje poslanec dr. Benkovič, ker v državnem zboru drži s stranko, ki ne ustrezže kar meni nič tebi nič pretiranim zahtevam nemškega državnega uradništva. Zborevanje so predeli tako, da dr. Benkoviču ni bilo mogoče, se ga udeležiti. Privoščimo nemškim uradnikom njihovo veselje, izrekati nezaupanje našim poslancem; tem ne škoduje.

c St. Jurij ob južni železnicici. Okoliška požarna bramba se je v nedeljo, dne 3. decembra na občenem zboru ojačila ter se obeta lep napredek tega potrebnega društva. Odbor je sestavljen iz zanesljivih in poživovalnih mož, vodstvo je v spretnih rokah, moštvo obstoji iz čilih mladeničev. Upamo, da se občina sedaj brizgalne usmili, katera je postala, kakor smo že povedali in vsakdo ve, vsled zanikernosti nekaterih, ki se pa zdaj delajo lepe, nerabna. — Župana Pisaneča napadajo radi slabe ceste in razsvetljave v trgu. Dopsnik „Nar. Lista“, primi za lase one, ki so ti bližje, ki nočejo denarne skupnosti trga z Bezenikom. G. župan vam iz občinske blagajne ne sme pokrivati vseh teh stroškov, dokler imate vi svojo tržko blagajno, v to ne privolimo davkoplačevalci. Ali ste g. župana kaž vprašali tedaj, ko ste pobrali po trgu svetilke in jih spravljali k Cestnemu Jožeku na Ciril-Metodovo slavnost? Tja se že spravijo, ali nazaj jih počasi devljete. Kolikor jih je pa že našlo zopet svoje mesto, se drže nekatere že tako klaverno nagnjene v stran, kakor bi hotele povedati, da tudi liberalci tisto noč svojih težkih glav niso bili kos dolgo po konci držati.

c Gradišče. Naš somišljenik Miha Bikovšek je dne 2. decembra našel pri svojem vinogradu v Stražah pri Dramljah popolnoma zrele jagode. Pač redka prikazan v pozni jeseni.

c Sv. Ema. Letina pri Sv. Ema je bila letos izvanredno slaba; kar se tiče travnikov in njiv, pa tudi v vinogradih se je polovico manj natrgalo, kakor je poprej kazalo. Dobrota vina je pač nenavadna, kakor še že dolgo ni bilo. Pričakujemo torej letos vinških kupcev iz tujih krajev, katerim še ni znana dobra vina, katero raste okoli Sv. Eme in Sv. Urbana. Čeravno so bližnji vinotržci jemali že od nekdaj vrednost domačega vina zavoljo svojega trgovanja, da ne bi prišli drugi kupci in jim vino prevzeli, ali ceno podražili njim na škodo. Pridite torej kupci iz raznih krajev ter se sami prepričajte o dobroti šentemskega vina. Ako se enkrat prepričate, ostanete govorno vedno naši odjemalci.

c Polzela. Naše srborite liberalce, katerih edini bog je „Narodni List“, vprašamo za danes samo sledče: Koliko poštnega denarja je pa smela neka hči zmakniti, da so ji prisodili 15 mesecev ričeta? Zakaj hočete „duhovit“ sad ene izmed vaših obesiti naši občini na vrat? Kaj pripoveduje Šenčurki gozd od ene vaše lepotice in njeno izgubljeno pismo? Zakaj pravi ena izmed vaših, da se je nalezla od svojega gospodarja neke posebne bolezni? V kakšnem spremstvu pa je vandral na Tirolsko neki naš fant, ki si je pridobil nekje blizu v Savinjski dolini svojo slavo? Na kak način si „pridobijo“ vaši sinovi kot trgovski učenci lepe tolarje, zakaj pisarijo domov: „Pi-

šite mi, da ste mi postali denar za obleko“, zakaj izginjajo zlate ure itd. — Mi ne pripomnimo za danes k temu nič več, pregevor pa pravi: „Gliha v križišču“, in „Kakšen les, takšen klin“.

c Iz Kota. Pred kratkim sem se vozil po savinjski železnični skupaj s človekom, ki je zabavljal čez vse, kar misli in čuti katoliško. Ko je nanesel pogovor na dr. Korošca, se je zopet začel jeziti, zakaj je on naš poslanec. Jaz sem mu rekel, da prejšnji naš poslanec ni nič storil za nas, pa mi je dejal: Nič ni naredil, pa hmelj je bil. Ker sem jaz trdil, da hmelj že itak znamo obdelovati brez g. Roblek in dr. Korošca, mi je zopet rekel, da le na hmeljske cene misli. Na vprašanje, če so hmeljske cene s savinjskim poslancem kaj v zvezi, je odgovoril, da je to vse od poslancev odvisno. Jaz sicer tega nikdar nisem verjal ter ne bom verjal in tudi sedaj ne verjamem, toda iz stališča liberalne modrosti in v smislu liberalcev kličem: Hvala Bogu, da imamo dr. Korošca za poslance! Zakaj ko je bil dr. Korošec izvoljen, je bil hmelj po 8 kron, ko pa je bil Roblek izbran za poslance, je bil hmelj po 8 grošev.

c Braslovče. Nekemu možu iz Topovelj svetujejo, naj posvari svojega sinčka, da ne bo izzival ljudi s svojim „Heil“, saj se mu ne ozdravi niti na njegov „Guten Tag“, kakor se je zgodilo eno minoliči nedelj. Mi namreč vemo, da je ta fant eden najslabših učencev, kar jih obiskuje in hodi v nekdanji Jelenov hlev, oziroma v sedanjo Šulferajnsko šoli, toda za izzivanje poštenih ljudi je takšna stvarca najbolj pripravna. Ob drugi priložnosti bomo natančneje govorili.

c Šmartno na Paki. Občinski odbor v Šmartnem na Paki je imenoval vč. g. Jožeta Musija, kaplana v Šmartnem, ter g. Martina Pertoška, 16letnega župana te občine, častnega občanom. Dne 11. nov. je polnoštevilni občinski odbor imenovanimi podelil tozadne diplome. Pri tej priložnosti je vč. g. Josip Musi daroval občini 100 K za razne blage namene.

c Gornjegrajski okraj. Zaradi dolgov okrajnega zastopa se nekdo v „Nar. Listu“ izgovarja, češ, da je cesta klerikalnih občin Ljubno, Luče, Solčava kriva, da se je okrajni zastop zadolžil in napravil toliko dolga. No, to je stari, obrabljeni „flašter“, ki pa ne vleče več! V pojasnilo to-le: Cesta Ljubno, Luče, Solčava je bila proračunjena na 108.000, rečem na ensto osem tisoč kron. Če bi se bilo to delo izročilo kakšnemu podjetniku, bi se šlo za to svoto ali k večemu za 1000 kron več. Naši naprednjaki so pa hoteli delati cesto v lastni režiji, akoravno so imeli v tem oziru že slabe skušnje, in so to progo v lastni režiji res srečno ali nesrečno dodelali za svoto 260 tisoč kron, reci dvestošestdeset tisoč kron. Kako se je mogel proračun za tako ogromno svoto prekoraci, ne bomo preiskovali. Omeni naj se le, da je dobil nek gornjegrajski odbornik 7000 K za les za priranče, kole itd., ki ga je vozil z Gornjega Grada na to progo; tedaj les je vozil v kraj, kjer je dosti dobrega in cenejšega lesa! Torej ni cesta Ljubno, Luče, Solčava kriva tega ogromnega dolga po 300.000 K, ampak liberalno gospodarstvo. Cesta je stala 260.000 K, nekaj podpore je okraj že dobil! Tedaj od kod ta ogromni dolg 300.000 K? G. Turnščka ml. dotični liberalni dopsnik opozarja na 4. božjo zapoved? Mi bi priporočali liberalcem neko drugo božjo zapoved.

c Luče. Tukaj se je obesil 14 let star fant Fr. Simica. Služil je za pastirja pri kmetu Šimonu Petek, p. d. Sadolšak. Iz šale si je napravil na nek, še ne en meter visok drog pas, in se je obesil. Zraven sta bila 7 let staro dekle in 3 leta star fant, ki sta ga zelo prosila, naj tega ne stori. Starši, dajte več nauka svojim otrokom, da se ne bodo dogajale take nesreče.

c Solčava. Letošnjo jesen smo začeli staviti šolo in delo pod vodstvom gosp. Gregorja Plesnika dobro napreduje. Žalostno je le dejstvo, da bodo morali stroške iz večine trpteti kmetje, posebno, ker so največji davkoplačevalci najbolj oddaljeni od vasi, zažejljene koristi pa ne bodo vlekti od nje radi slabih potov, oddaljenosti in snežnih plazov. Rabili jo bodo najbolj vaščani, ki bi se pa tuintam nad maršicem radi izpodčitali. Pa, četudi ni bilo dosedaj šole, ni treba misliti, da smo vši analfabeti, ampak v večjih občinah nimajo naročenih toliko političnih in gospodarskih časnikov, Mohorjevih knjig in drugega berila, kakor pri nas. Letošnje leto so tudi merili prepotrebno cesto v Logarsko dolino. Pa Bog ve, kedaj bo že prišlo do dela? Cesta bi se izplačala že zaradi turistov in tujcev. Kaj bi pa koristila domačinom, posebno, če bi bila zveza s Koroško, ve le ta, ki pozna razmere. — Velika škoda je tukajšnjim živinorejem zaprtje sejmov, posebno na Koroškem, dasi v fari še ni slinovke.

c Rimske toplice. V terek, dne 28. novembra ob 4. uri popoldne se je pri skladanju železničnih tračnic zgodila tukaj velika nesreča. Zlomila se je namreč podlaga, na kateri so bile naložene tračnice. Na njih so pa stali štirje delavci, ki jih je potegnilo s seboj. Bila sta dva brata Repina in dva Cepuša. Eden od teh ima zmečkano nogo. Drugi so manj poškodovani. To je že letos druga nesreča tukaj. Krije se nesreč so pa slabe podlage.

c Jurklošter. Naša velika politična občina se je razdelila; iz nje se je porodila nova občina Sv. Lenart nad Laškim, in v naši stari občini je ostalo še 2400 duš. Težka je ločitev. Dolgo smo delali skupno po geslu svetlega vladarja: Viribus unitis — z združenimi močmi. Naj bi se izvajalo to lepo geslo tudi v novi občini, kar ji bo le v korist. Naša občina je v dobrem stanju, zakaj ob ločitvi je bila v stanu, znižati občinske doklade za 20%, prihodnje leto pa

za 30%. Želimo novi občini in možem v zastopstvu naj se krepko in pogumno poprimejo dela, in upamo, da bodo vrli možje z županom Trupejem na čelu, u-krenili in storili vse, kar je v pravi blagor občanov. Občinskim gospodarjem pa priporočamo poleg varčnosti tudi odprte roke za dobro in plemenito stvar. Sklepno pa še izražamo željo, naj bi kot sosedje složno delovali kot pristaši iste krščansko-narodne stranke za isti skupni cilj: Za pravi blagor našega ljudstva.

c **Sv. Lenart** nad Laškim. Lovci v zadnjem času prav pridno streljajo in nam preganajo zajce, plase lisice in ljudi, ki nimajo kratkega časa, ampak prodajajo dolg čas. Nekateri so tako go-reči pri svojem poslu, da še v nedeljo nimajo časa iti v cerkev. Pa ti lovci so razne vrste in različno je njihovo veselje. Eni le srne prav radi streljajo, drugi imajo posebno piklo na lisice, zopet drugi na zajce; nekdo teh lovcev pa ima posebno veselje na stare sove. Pravijo, da se v hosti na površju v večernih temnih urah oglaša stara sova. On jo je tam že parkrat močno zadel, pa ta para še pojde naprej.

c **Celje.** Redni občni zbor Dajaške kuhinje v Celju se vrši v soboto, dne 9. decembra 1911 ob 6. uri zvečer v posvetovalni dvorani celjske posojilnice, z običajnim duevnim redom. Vabilo se stem vsi prijatelji slovenskega dijaštva.

c **Racice ob Savlji.** Kat. izobraževalno društvo ima na Štefanovo po večernicah svoj občni zbor v društvenih prostorih. K obilni udeležbi vabi odbor.

c **Ponikva.** Vabilo k okrožnemu zadružnemu shodu, kateri se vrši v četrtek, 14. t. m. v prostorih bralnega društva na Ponikvi. Zacetek ob pol 11. uri predpoldne. Predava g. nadrevizor Pušenjak iz Maribora. Pridite!

Brežiški okraj.

b **Brežice.** Naši vinoreci v brežiški okolici, na Bizijskem, Artičah in drugih krajinah, imajo še mnogo izvrstne letošnje vinske kapljice na prodaj. Slovenski gostilničarji, oglasite se. Cene niso tako visoke kot drugod.

b **Rajhenburg.** V nedeljo, dne 5. novembra, smo imeli v prostorih Izobraževalnega društva zelo zanimivo sklopitočno predavanje. Potrudil se je namreč k nam g. p. Hieronim, breški gvardijan, ter nam v lepih slikah pokazal, kako se potuje in kaj se vidi na potovanju v sveto deželo. Dolgo smo moralni vstrajati v temni dvorani, upirali željno svoje oči na velenzanimive podobe, katere nam je v resni in šaljivi obliku razlagal. Njegovo predavanje je bilo tem bolj privlačno, ker je vse kraje, katere nam je razkazoval, sam dvakrat videl in napravil sam dotične podobe. Bodim splošno zadovoljstvo vsega občinstva najlepša zahvala za trud, ki ga je imel le v našo korist. Pri tej priliki ne smem zamolčati dogodka, ki se je vršil ravno med predavanjem zunaj na cesti. Nič novega in posebnega se ni zgodilo. Ker pa se godi takih slučajev med nami vedno več, je treba, da odločno nastopimo proti njim. Prišel je namreč neki fant, ki je bil v tujini na Nemškem, po cesti, ter se začel v svoji razdivjani pijanosti kar brez vzroka z drugimi tepti in na grd način preklipati nekega gospodarja iz naše fare. Da, zadosti vzroka imamo, svariti mladenci pred tujino. Delavci, ki delajo pri cerkvi in so doma blizu Gorice, so se zgražali nad takim divjanjem ter se izrazili, da se pri njih nikdar kaj takega ne godi. Mladenci, ostajajte doma na svoji rodni zemlji, ogibajte se onih neprisloričljivih oseb, ki vrihajo leto za letom iz tujine nazaj s pokvarjeno dušo in hirajočim telesom! Ako je preredita rodna zemlja vaše pradeče in očete, bo preredita tudi vas! Lažje in lepše je delo zdrugega kmečkega fanta na zelenem travniku, na rodovitnem polju, kakor pa bledega in hirajočega sužnja tam daleč v nemških rudokopih. Pridružite se Izobraževalnemu društvu, pristopajte k Orлу, ki je že združil pod svoje močne peruti lepo število mladencov! Odločno na delo! Zapomnite si dobro, da je največje bogastvo zdrava duša v zdravem telesu.

b **Smarje** pri Sevnici. Poročati moramo žal žalostno vest, da se je našemu krčmarju „Krevljaču“ zopet povrnila njegova bolezen. Bog ve, če mu bo kaj kmalu zopet odleglo. V četrtek, dne 23. novembra ga je tako prijelo, da so bili ljudje kar prestrašeni. Blagemu sosedu želimo skorajšnjega okrevanja, kajti si romak ima pač težke ure, a še bolj pa njegova so-proga.

b **Smarje** pri Sevnici. Dne 16. novembra, umrl je nagle smrti obče spoštovani Jožef Mirt, po domače „Robuda“. Pred šestimi tedni sta obhajala s svojo soprogo zlato poroko, a naenkrat mu je prerezala smrt nit življenja. Bil je pošten mož in dober oče svojih otrok. Dasi že zelo star, bil je še vedno vesel. S sosedi je živel mirno in vrgledno. Kako so ga vsi radi imeli, je pokazal veličasten pogreb. Pogreb je bil v nedeljo, dne 19. novembra. Žalujčim ostalim izreka-mo globoko sožalje. Naj počiva v miru!

b **Zabukovje.** Nek neveden revček se v „Nar. Listu“ z dne 23. novembra zaganja v mojo osebo z neresničnim obrekovanjem. Vprašam dotičnika, v kakem oziru sem pa jaz grajal neke, kakor jih ti imenuješ, napredne može? Ali mar misliš, da budem jaz hvalil dejanja, katera se sodniško obsojajo in kaznujejo? Ali meniš, da bom jaz krivico, storjeno mi od kakih naprednih mož, voljno in tisoč trpel? Povem ti, prijatelj, odkrito, da tega nisem dolžan. Ti zavijaš v svojem članku, da so prišli „klerikalci“ radi korajžnosti pod kluč. O ti revček nespametni, z zvijačo pač ne prideš do svojega cilja! V tem oziru bodi javno in odkrito povedano, da ni bil nobeden od tukajšnjih pristašev S. K. Z. radi kakoršenkoli bodi korajžnosti z dne 13. junija t. l. sodniško kaznovan. Pač pa je

resnica, da sem podpisani dotičniku, ki se je sam javno hvalil, da je on pristaš S. K. Z., odpustil kazneni radi tega, ker je on pred c. kr. sodnijo dne 19. septembra t. l. izpolnil, oziroma obljubil izpolnit moje tozadenvno zahtevane predloge. Dalje pišeš v svojem resnicoljubnem (?) članku, da ste dve priči dokazali, da nekdo nič ne ve. To mi je nejasno, le toliko sem spoznal iz tega, da misliš skovati zopet, kako neresnico. Če imaš korajžo, le na dan ž njo. Ti pišeš v svojem obrekljivem članku, da bodeš začel bolj streliati. Magari! Tvojih papirnatih kanonov se kar nič ne bojim. Samo vedi, da se bomo, kadar bo mera tvojih obrekovanj in laži polna, zopet videli tam, kjer se pravica deli. Končno ti še povem, da se ne spodbobi, take nespametne oslarije uganjati taki osebi, ki bi morala dajati drugim dober vzgled. — Jos. Pajk.

b **Bilejsko.** Naši bilejski diletantje so nam priredili zadnjo nedeljo novembra dve igri: „Čevljari“ in „Kmet in fotograf“. Vse vloge so bile dobro razdeljene. Vsi igralci so prav dobro izvršili svoje vloge. Obe predstavi sta se izvršili hvalevredno. Za vso požrtvovalnost pa se izreka posebna zahvala g. organistu Kolečniku in Ivanu Pergerju kot voditelju iger ter vsem igralcem, da se niso ustrašili truda in požrtvovalnosti pri učenju. Tako je bilo zadnjo nedeljo minulega meseca vse veselo in židanje volje. Želja občinstva je, da se kmalu priredi zopet kaka igra, kajti to je neobhodno potrebno za izobrazbo in razvedrilo našega ljudstva.

b **Občina Sel.** občina Verače pri Kozjem. Kakor se gotova žival najbolje počuti v vročem poletju, če se povalja po gnojnici, tako menda tudi tebi, dopisunček liberalne cunje, dobro de pri srcu, ako moreš počniti in oblatiti častito duhovščino in druge poštene ljudi po tebi tako priljubljenem „Nar. Listu“ in po „Stajercu“. Če boš enkrat posnažil pred svojim pragom in si zatrl vsakovrstni mrčes, ki ga imaš brez števila, potem še-le začni pometati pred pragom svojih sosedov. Ne bom ti našteval tvojih slabih lastnosti, kajti premalo je papirja, pa povem ti, da se teh poprej iznebiš, potem se smeš imenovati naprednega mladenciča v Sp. Selah.

b **Videm ob Savi.** Vabilo k okrožnemu zadružnemu shodu, kateri se vrši v nedeljo dne 10. t. m. v gostilni Podjed v Vidmu ob Savi. Zacetek ob 8. uri zjutraj. Predava g. nadrevizor Pušenjak iz Maribora. Vabilo se vsi funkcionarji zadruž v posavskem okrožju.

Vestnik mlad. organizacije.

V Ljubljani se je vršil v nedeljo, dne 3. dec., občni zbor Zveze slovenskih Orlov, katerega se je udeležil tudi predsednik Štajerske podzvezde, državni poslanec dr. Verstovšek. Občni zbor je pokazal s številkami, kako močno in lepo razvita je že orlovska organizacija med Slovenci.

Zreče. Dne 15. novembra ustanovljena Mladenička zveza je minolo nedeljo imela svoj prvi mesečni shod. Med ostalim je pri istem Hribenku Fortunat vzpodbjal k ljubezni do domovine, a Hren Ivan je vabil tovariše k složnemu delovanju na polju izobrazbe.

Velika Nedelja. Tukajšnja Dekliška zveza vrlo napreduje. Nad 50 deklet iz raznih občin je pristopilo k njej. Žalibog, da se dekleta vičanske vasi pogrešajo. Kaj je temu vzrok? Nočemo o tem dalje razpravljati, temveč samo želimo, da bi tudi ta dekleta stopila v krog tistih mladenčkov, ki hrepene po pošteni krščanski izobrazbi.

Krščanski vojak. Mnogo sto iztisov te knjige je že romalo med naše mladenci. Posebno pripravna je knjiga za mladeničeve vojake. Ko boste torej stariši poslali o Božiču svojim sinovom, ki nosijo cesarsko suknjo, kaj kolin, priložite jim tudi knjigo „Krščanski vojak“, ki jim bo v tujini najzvestejši prijatelj. Dobiva se „Krščanski vojak“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane 80 vin., po pošti 10 vinarjev več.

Teharje. Dekliška Marijina družba priredi dne 10. decembra po večernicah v zborovalni sobi kaplanije veselico. Na vsporedu so deklamacije, igra: „Oh ta Micika“ in šaljivi srečolov. K obilni udeležbi se ujedno vabi.

Savinjske mladenčke. „Savinjsko okrožje“ priredi svoj prvi občni zbor, kateri je bil svoječasno preložen — dne 17. decembra in sicer ne v Petrovčah, kakor se je določilo, temveč, izjemno iz nekaterih vročok, v Št. Petru v Sav. dolini, v prostorih novega društvenega doma. Zborovanje se prične takoj po večernicah, ki bodo ob 2. uri pooldne. Kot zastopnik K. S. Z. pride velenec g. dr. Hohnjec. Vspored prihodnji.

Sv. Jurij : b juž. žel. Telovadni odsek „Orel“ priredi v nedeljo, dne 10. decembra svoj redni občni zbor v dvorani Bralnega društva. Odsek vabi tem potom vse mladenci, prijatelje in dobrotnike, da nas gotovo posetijo ta dan v velikem številu. Priredi se tudi zborovanje mladeničke zveze in volitev novega predsednika.

Italijansko-turška vojska.

Italijani že sami spoznavajo, da so napravili veliko nerodnost, ko so začeli vojsko s Turčijo radi Tripolisa. Sedaj imajo Lahij do 100.000 vojakov v Tripolisu. To pa stane ogromne svote denarja. Samo oskrbovanje vojaštva požre na dan čez 5 milijonov. Zadnji čas so Italijani baje bolj srečni pri vojskovjanju. Posrečilo se jim je zasesiti nekaj važnejših postojank v okolici mesta Tripolis in potisniti Turke bolj v sredino dežele. Turki baje primanjkuje živeža. Če je to res, utegne Lahij v kratkem zasesiti tripolitanske puščave. Zadnje dni so se vršili manjši boji, o katerih pa poročajo Italijani drugače, Turki pa tudi po svoje. Kolera baje razsaja naprej med italijanskimi, kakor turškimi četami.

Pozornost je sedaj obrnjena bolj na morsko ozmo Dardanele. Ker so se Turki bali, da Italijani z bojniimi ladjami udari skozi Dardanele na Carigrad in druga evropska turška mesta, so baje v to morsko ozmo potopili stare ladje, tako, da sedaj sploh ne more nobena ladja skozi Dardanele, tudi trgovske ladje ne. Položili so tudi več min pod vodo. Na obrežje so pa postavili težke topove. Italijanske bojne ladje križarijo po Sredozemskem morju in ustavlajo tudi tuje trgovske ladje ter jih preiskujejo. Turško bojno brodovje pa mirno počiva v carigraski lukni.

Dne 4. t. m. so dosegli končno Lahij večjo zmagijo nad Turki in Arabci pri selu Ainzaru, kjer je bil glavni turški tabor. Boj je bil izredno srdit. Turki in Arabci so se borili z vso hrabrostjo, a bili so v veliki manjšini napram Italijanom, ki so nagnali proti Turkom velik de svoje tripolitanske armade. Turki so izgubili 8 velikih topov, strelivo, vse šotore in živila. Padlo je baje več stotin Turkov. Tudi Italijani so izgubili 100 mož.

Lahij čutijo vojsko posebno v domovini. Vojski ne doklade presegajo itak izredno visok davek v Italiji. Najboljše delavske moči so na bojišču. Ker Italija ne more več prodajati svoje blago v Turčijo, je ustavilo mnogo tovarn ves promet, celo konkurse je napovedalo več velikih tvrdk in trgovcev. Ko bi bil Lahij v naprej znal za nesrečo, v katero je prišel radi Tripolisa, bi menda ne bil napovedal Turkom vojske.

Iz celega sveta.

Praznoverje med Nemci. List „Altbot“, ki izhaja na Virtenberškem v Nemčiji, piše v svoji 275. številki sledče: „Luna je pri zadnji spremembni planetov leta 1910 toliko spremnila svoje pline, da so nastale popolnoma druge sestave plinov. Ti plini so v mesecih november in december lanskega leta ter v januarju letosnjega leta, padli po nekod na zemljo in povzročili kugo-slinovko pri goveji živini.“ — Dobri Nemci torej sumijo luno, da je kriva slinovke. So pa Nemci res napredni, da kaj takega stuhtajo! Za počet! Po mnenju Nemcov v Rajhu je uboga, nedolžna luna povzročila, da je bila goveja živina okužena, da nismo imeli sejmov itd. Res, mi živimo v dobi iznajdb! Slava nemškim veleumom! Nemce v Rajhu pa naj trka luna še naprej.

Mesec decembra v kmečkih prislovicah. Najvažnejši dnevi meseca decembra so: Miklavžev, Božič, Tomažev in Silvestrov. Prislovice, ki so po nekod na kmetih razširjene, so sledče: „Ce je dan Miklavžev lep, zima mal bo imela sneg“, in „Ce zemlja pred Miklavžev ne zmrzuje, kmet na polju in v vignogradu zlate kuje“. K Tomaževemu: „Tomaž, Tomaž, prehud nam delaš mraz!“, znamenje, da je okrog Tomaževega rado zelo mrzlo. „Ce je sveta noč (pred Božičem) svetla, bo imela živina dosti jela, če pa je ta noč temna, bo živina glad trpela.“ Ta rek se nanaša na mnogo ali malo sena v bodočem letu. Letos bo pa temna božična noč. „Ce sije solnce na božični dan jasno, bo novo leto bogato.“ O Božiču pravi ljudska prislovica: „Božič na trati, Velika noč na peči.“ „Ce je na Svetu noč vsaka stopinja polna vode, napolnilo bomo drugo leto vse vinske sode.“ Če veje močen veter na Šentjanževu, bo novo leto sadja obilo prineslo. Tudi velja prislovica, da kakoršni so dnevi med Božičem in Novim letom, taki so posamezni meseci v bodočem letu. Kakoršen Božič, tak januar, kakoršno Štefanovo, tak februar itd. Stari ljudje tudi pravijo: „Ce je ob Svetem dnevu (Božiču) mlađa luna, bo kmetova zaloga in denarnica polna.“ Ker je letos ob Božiču mlaj, bo, če je ta stari rek resničen, novo leto ugodno. „Ce miren, a mrzel si Štefan, pridna bosta Sv. Peter in Avguštin.“ To pomeni, da v poletju ne bo velikih uim, če je na Silvestrovo mirno in mrzlo vreme.

Strašna železniška nesreča na Francoskem. Mrtvih 82 oseb. Vlak se prekucnil v reko. Dne 23. p. m. ob 7. uri zjutraj se je pripetila na postaji Montre-al-Bellay strašna nesreča. Ko se je peljal čez most zelo napoljen osebni vlak, se je most podrl in se prekucnil vlak v reko Tonet. Gosta meglja je preprečila, da strojevodja ni opazil nevarnosti. Dve lokomotivi in vozovi so padli v reko. Ponesrečilo se je 100 potnikov, rešili so le malo oseb. Iz reke se je čulo strašno kričanje, a gosta meglja je preprečila, da se niso videli strašni prizori, ki so se dogajali v reki. Nesrečo je povzročilo dejstvo, da je bil most premalo podprt.

Parnik se potopil pri Rovinju. 63 oseb utonilo. Ne daleč od Rovinja v Istri se je pripetila na morju velika nesreča, ki je zahtevala 63 človeških žrtev. Parnik „Romagna“, ki je bil namenjen iz Ravene v Trst, se je potopil. Imel je na krovu čez 70 oseb, od katerih se je rešilo le 9. Vsi drugi, 63, so utonili. Parnik „Romagna“ je bil naložen s svežimi poljskimi pridelki, ki so bili namenjeni za Trst. Ponoči je razburkano morje nagnilo parnik na eno stran, tako, da se je premaknilo vse na parniku se nahajajoče blago na eno stran in spravilo tako parnik v poševno lego. Prišel je velik val in parnik je zajel vodo ter se potopil. Onih 9 oseb, ki so se rešile, so se v vkrcale v rešilni čoln, ki je potem plaval po nemirnem morju, dokler ga niso zagledali s parnika „Tirol“, ki je bil namenjen v Trst. Tako so spustili s parnika „Tirol“ rešilni čoln, ki je privedel ponesrečence na varno. Nesreča se je zgodila dne 24. novembra ob 1/4 uri zjutraj.

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pesica	—	—	12	—	13	—	12	—	12	50
Rž	9	60	10	—	10	—	11	—	10	40
Ječmen	9	30	10	—	—	—	11	—	9	—
Greš	8	80	10	—	10	50	11	—	10	—
Koraza	—	—	11	—	—	—	10	—	8	50
Proso	—	—	10	—	—	—	9	—	11	—
Ajda	—	—	10	50	3	—	12	—	9	—
Siadko seno	—	—	3	50	2	50	3	80	3	50
Kislo	—	—	—	—	2	50	3	—	3	—
Blešma	—	—	2	60	3	—	2	60	2	—
Špižola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grah	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	08	—	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—
Šurovo maslo	—	—	2	50	—	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	1	80	—	—	—	—	—	—
Apach, svež	—	—	1	70	—	—	—	—	—	—
Zolje, kislo	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Rape, kisla	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
Slado	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—
Smetana, sladka kisla	—	—	96	—	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	8	50	—	—	—	—	—	—
je, 1 kom.	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—

Kmetovalci!

Naročujte litoželezna prenosna kotlišča za pičo, nove prekucljive prenosne kotle kar kor tudi parilnike, bakrene kotle za žganje kuhati, poljedeljske stroje in vse potrebsčine železnine pri veletgovini z železnino

„Merkur“ P. Majdič, Celje.**Vzajemna zavarov. v Ljubljani.**

Glavni zastop za

Spod. Štajersko:: pri Franu Pograjc, ::
Maribor, Fabriksgasse 21

Zavaruje 1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvone in premične ter — 2. proti prelomom zvonov. Edina domača slovenska zavarovalnica. Svoji k svojim!

Ujemajo tudi zavarovanja za življenje, ozir. doživetje in proti negodam za Njževstrijsko deželno zavarovalnico. 43 Pojasnila daje gorenji zastop.

Zahvala.

Globoko užaljeni radi prebridke izgube naše dobre mamice

Agate,

se zahvaljujemo vsem dobratnikom, priateljem in znancem, za izraz ljubezni in sočutja.

Prisrčno se zahvaljujemo č. g duhovnikom, slavnemu poviškemu društvu za krasno petje, rođovini Mašić za obiske z bolezni in darovani vevec, zlasti vsem, ki so se udeležili pogreba naše dobre mamice, ter nji s tem skazali zadnjo čast in ljubezen.

1226 Kamenče, dne 3. grudna 1911

Žlujoča rodbina

Travar in Kraševic.

Hranilnica in posojilnica v Ribnici na Pohorju reg. zadr. z neom. zav.

Vabilo

na

izredni občni zbor

ki se bo včer v nedeljo, dne 17. decembra 1911 ob 9. uri dopoldan v posojilniški pisarni v Ribnici na Pohorju.

Dnevni red:

- Premembra pravil.
- Predlogi in nasveti.

1243

Načelstvo.

ALFA

brzoparilniki za krmo so najboljši!

Nov izboljšan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz žovanega železa in železe e plastevine!

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa!

Zahtevajte cenike. Dopusuje se slov.

Delnščka družba Alfa Separator

Dunaj XII/3.

Naznanilo.

Kupujem vsake vrste zrno in tudi les po najboljši ceni; tudi mena zrnje z moko. Janez Špre posestnik parne žage in mlinar Mariboru, nasproti dragonske krate, Magdalensko predmestje.

Novi koreški sladki hrušivec po 20 vin. liter dobi se pod naslovom L. Denau, Glavni trg 10, Celje. 1151

Trgevec J. Traus na Ptujski gori sprejme učence poštenih katoliških staršev, kateri imajo veselje do trgovine; pri onih, kateri imajo že dovršene kake razreda gimnazije ali realke, se učna doba skrajša, ponudbe naj se takej vplojijo. 1188

Učenec, od poštenih staršev, z zaostno šolsko izobrazbo, slovenčine in nemščine zmožen, prijete za najnosti in živahnega temperamenta se sprejme v manufaktturni trgovini Vinko Šket, Ilirska Bistrica — Notranjaku.

Dva mizarška pomočnika takoj sprejme Jožef Pichler mizar na Kamenščaku, p. Ljutomer. 1193

Trgevski učenec z dobrimi šolskimi spredelami se sprejme v trgovino J. Kodrič, Fram. 1183

Pojasnila o inseratih

daje upraviščto samo tistim, ki priležijo uprašanju znamko za 10 s.

Loterijske številke:

Dne 2. decembra 1911.

Trst . 18 44 67 22 82

Linc . 36 32 76 42 57

Mizarškega učenca sprejme Josef Kolarič, Mizarški mojster, Maribor Franc-Jozefova cesta 9. 1167

Priden, pošten in trezen viničar se išče z dobrimi spričevali, ki ima več delavskih moči, za viničarje v Okoški gorici. Lahko si redi tam več goved in svinj; tudi z dravami je oskrbljen po dogovoru. Prednost ima taisti, ki je poučen o ameriških nasadih. Naslov pove Franjo Leskovar, posast. v Perovcah, p. Tepanje pri Konjicah. 1219

Proda se lepa še nova kasa. Pojasnila daje lastnik sam. Naslov pove upraviščto Slov. gospodarja. 1205

Priležnost nakup!

Jako lepo posestvo obstoječe iz njiv, travnikov in gozdov, zidana hiša z opko krita, zraven dve kleti, lepo gospodarsko poslopje in 3 svinjski hlevi. Posestvo meri 20 oralov, 2 orala lepega gozda vsakovrstnega lesa, 5 in pol oralna njiv, travnikov in sadovnic, pol oralna vinograda v lepi legi in novo trsje. Pred hišo lepi sadonosnik, ki rod lepo namizno sadje, ali pa mošta do 15 polovnjakov. Poslopje leži zraven velike ceste, 10 minut od trga Šmarje pri Jelšah. Redi se lahko par volov, ena krava, par telet in en konj za vprego. Poslopje je vse v dobrem stanju in dobro obdelana zemlja, tudi pripravno za vsakega gospoda, kateri želi iti v pokoj. Cena je 13000 krov. Dolga ostane na posestvu ljubljanske posojilnice 1700 krov in šmarske posojilnice 700 krov. Več se izve pri Juriju Langer, posestniku pri Sv. Tomažu, pošta Šmarje pri Jelšah. 1228

Proda se lepa še nova hiša z dvema sobama, kuhinjo, vežo, kletjo, vodnjakom, veliko drvarnico, svinjskimi hlevi in lepim vrtom. Prodaja vina, sadjeve, piva itd. Od postaje je 10 minut, od cerkev 15 minut. Lahki pogoji. Izve se pri Juriju Gruber, Hotinjavas št. 56, Slivnica pri Mariboru. 1184

Hišec, več poljskega dela, se išče zupnišče. Pojasnila da upraviščto tega lista. 1204

Odda se ob novem letu služba organista in cerkvenika v Grizah. Prošnjik naj se oglaši pri cerkvenem predstojništvu v Grizah. 1194

Proda se lepa nova hiša z dvema sobama, kuhinjo, vežo, kletjo, vodnjakom, veliko drvarnico, svinjskimi hlevi in lepim vrtom. Prodaja vina, sadjeve, piva itd. Od postaje je 10 minut, od cerkev 15 minut. Lahki pogoji. Izve se pri Juriju Gruber, Hotinjavas št. 56, Slivnica pri Mariboru. 1184

Trgovci! Sreča jajca kupujem vedno po najvišji ceni. Ponudbe na:

Anton Preh,

Dunaj IV, Schönbrunnerstrasse 7.

Na željo pošiljam refer.

Dopusuje se lahko slovensko.

Deklica, zdrava in zanesljiva, ki zna nekaj šivati in imeti veselje kobarica se sprejme pri gospoj Karolini Schwarschnig, Majšperg pri Ptaju. 1155

Gostilna tako dobro idoča, z lepo hišo, gospodarskim poslopjem in vrtom, tik Maribora, se z vso opravo in koncesijo takoj proda. Kupec rabi le 6000 krov ker je stalno v knjižiha. Več pove Josip Sernek, Gradiška, p. Pesnica. 1216

Sprejme se oženjen konjski hlapac za poljsko delo, (brez otrok imajo prednost) plača po pogodbi, nastop 1. januarja 1912. Odda se tudi kovačica s poslopjem in več oralov polja na lepem prostoru v najem. Več se izve pri graščini Noviklošter Sv. Peter v Sav. dol. 1216

Proda se lepa nova hiša z dvema sobama, kuhinjo, vežo, kletjo, drvarnico, svinjski hlevi in prav lepim vrtom. Lahki plačilni pogoji. Več se izve pri Juriju Gruber, Hotinjavas št. 57, p. Slivnica pri Mariboru. 1185

Svarilo!

Podpisana svarim vsacega, da ničesar ne kupi od mojega sina Karola Kita, ker še ni posestnik, ampak se naj oglaši pri meni. **Marija Kit**, mati Počehova št. 284.

Pošten vinčar se sprejme; lahko tudi svojo živilo. Vpraša se pri g. Blažu Urbas, Slemen, Selnicu na Dravi. 1231

Kenj (samica) 14 pesti visok, 7 let star, zdrav in močen, je na prodaj. Vpraša se pri H. Posch, Maribor, Koroška ulica 12. 1229

Pipari pozor! Imam okoli 500 pip, (Praenafajfe) na pol izdelane iz javorjevega lesa na prodaj. Cen je nizka, po dogovoru. Jakob Pavčnik, mizar, Litmek Št. 15, pošta Ormož. 1236

Učenec, boljši staršev se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. Več pove g. Martin Plešterški, Cerklej pri Krškem. 1237

Dobro idoča pekarna se vzame v najem, pozneje se tudi kupi. Po nudbe se naj pošlje na Janez Lesnika, Radeckija cesta 11, Ljubljana. Ponudbe se sprejemajo do 20. januarja 1912. 1240

Učenca

sprejme takoj trgovec Alojzij Vršič, manufakturista in špecerijska tr

TIISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR

Državni telefon št. 113

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor:

časnike, knjige, brošure, računske skele, zadružna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanih cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Poštn. hran. št. 25010

lastna hiša

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogu vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor:

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveti opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi. Premisljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devišča itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlagi velikega katekizma, A. M. Slomšeka zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, niklasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in koščeni, kokusni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.

Na novo otvorjena prodajalna pohištva
Karola Preis
v Marlboru, Stolni trg štev. 6.

prodaja po ugodnostnih cenah
popolno, lakirano hišno opravo . . . 90 K
popolno, polirano hišno opravo . . . 150 K
popolno staronemško hišno opravo . . . 190 K
Žimnice, vložnice 8 K, lepe postelje na valjar, postelje s nastavkom 15 K; mize 9 K; trde polirane stole K 2.80; kuhinjska kredenca, predalčne omare 28 K; trde, polirane postelje s nastavki 24 K; spalni divani, otomani 28 K; prstni usnjati stoli 9 K; jedilna miza na poteg 32 K; vse vrste lesnega in tacepirarskega pohištva, kakor za spalne in jedilne sobe v največji izberi.

Edina zalogă štajerske tovarne za železno in mesingasto pohištvo
Val. Bergman.

Žičaste podlage iz najboljše štajerske čice iz jekla 8 K; železno-okrižne postelje 16 K; postelje na jeklen oboj 22 K; prstne postelje iz mesinga s podlogo 65 K; železne umivalne mize 5 K.

Slobodno na ogled. Sloboden kup.

Razpošilja se na deželo. Dovoz na vse strani brezplačno, ilustrovani ceniki pohištva franko. 874

Postrežba poštena! Za jesen in zimo. Cene primerne!
priporoča

narodni in domači trgovec
Franc Lenart v Ptiju

velikansko izbiro novodošlega moškega in ženskega suknja, nadalj. akovrstnega portreta, hlačevine, odeje, konjice, koce itd.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim zauncem, Kdor bo z blagom nezadovoljen naj pove — meni.

Priporoča se

Franc Lenart v Ptiju.

Naznanilo.

Amerikansko cepljene trsje, 50.000 tisoč komadov je na prodaj, korenjakov, Rip. Portalis 20.000 komadov, in kluči Rip. Portalis za suho cepljenje 50.000 komadov.

Seznam trs:

1. Mosler. 2. Burgundec beli. 3. Muškat. 4. Gutedel, b. r. 5. Ranzol. 6. Kapčina. 7. Laški rizling. 8. Silvanec. 9. Rulandec. 10. Traminec. 11. Sylvanec muškat. 12. Portugizec. Vse te trte se cepljene na Rip. Portalis.

Kdor si v jesen trte naroči, so cenejše kakor spomladi. Naročila se sprejemajo, dokler je kaj v zalogi. Cene na dogovoru.

Janez Werbnjak,
1031 posestnik — trsničar na Brežu p. Ptuj.

Jakob Vezjak

krojaški mojster,

Maribor (Burg) Grajski trg.

Priporočam največjo izber in po najnižjih cenah. Obleke za gospode in dečke, površnike (Roglan), zimske sukne iz kežuhovine, pelerine itd. Močne obleke za delavce, ter velika zalogă cajgastih hlač.

Velika zalogă

vsakovrstnega modnega blaga, iz katerega izdelujem obleke v najkrajšem času, po najnižjih cenah.

Postrežba točna, delo lepo in močno. Zagotavljam da bo vsak zadovoljen, ki si pri meni naroči obleko.

1141

Jakob Vezjak,

Maribor, (Burg).

Našim gospodinjam

priprečamo

le edino Pfeifer-jevo milo, ker le to npravi brez truda snežno belo perilo! Pazite na vtis Pfeifer in znamko :: tiger

926

Slovenske občine in gospodarska društva — spominjajte se v svojih proračunih „Slovenske Straže“

Ne pozabite

Volno, sukno (štote), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

M. E. Špec,

Maribor.

Grajski trg. 1036a Burgplatz.

Ne zamenjajte!